

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ερευνητής σπουδαστής: Ηλίας Κωνσταντινίδης

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Φωτούλα Αργυροπούλου

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2017

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με βοήθησαν για την υλοποίηση της εργασίας αυτής, αλλά κυρίως την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου για την πολύτιμη καθοδήγηση της για την εκπόνηση της εργασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποσκοπεί στη μελέτη της επίδρασης της οικονομικής κρίσης στις πολιτιστικές δραστηριότητες του δήμου Καστοριάς, μέσα από την κατάρτιση ενός στρατηγικού σχεδίου για τον Νομό Καστοριάς, λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό και πολιτιστικό πλούτο της περιοχής.

Ο πολιτισμός από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας, αποτελεί σπουδαίο κομμάτι της κοινωνίας μας καθώς μέσω αυτού μπορούμε, να δηλώσουμε με συνειδητό ή ασυνείδητο τρόπο την ταυτότητα μας. Όταν λέμε ταυτότητα εννοούμε την πολιτιστική μας ταυτότητα, τη “σφραγίδα” που φέρουμε πάνω μας ως λαός με βάση την ιστορία, την παράδοση τα ήθη και τα έθιμα μας, τις αξίες μας καθώς όλα αυτά τα στοιχεία μάς δίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μας και μας κάνουν να διαφέρουμε από τα υπόλοιπα έθνη είτε σε επίπεδο κουλτούρας είτε σε επίπεδο ιδιοσυγκρασίας. Παράλληλα ξεχωριστή πολιτιστική ταυτότητα έχουν και οι κάτοικοι κάθε περιοχής της Ελλάδας, καθώς κάθε τόπος έχει τα δικά του έθιμα, τις δικές του παραδόσεις και την δική του κληρονομιά, που διαφέρει από άλλες ίσως περιοχές της χώρας.

Σκοπός της εργασίας είναι να αναλυθεί η έννοια και οι βασικές αρχές που αφορούν, τη διαχείριση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, που έχει σημαντικότερες επιπτώσεις σε όλους τους τομείς. Οι πολιτιστικές δραστηριότητες συνθέτουν ένα δυναμικό πλαίσιο παραγωγής, διαχείρισης και προώθησης του πολιτισμού, ο οποίος περιέχει κάθε δράση στοχεύει στην παραγωγή, καλλιέργεια, αύξηση των γραμμάτων, της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, του κινηματογράφου, της αρχιτεκτονικής, της ζωγραφικής, της γλυπτικής, των εικαστικών τεχνών.

Ευχής έργων είναι οι πολιτιστικές δραστηριότητες να συνεχίσουν να συνθέτουν το πορτρέτο της δυναμικής παραγωγής, προώθησης και διαχείρισης του πολιτισμού στον νομό, αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα ώστε να σφραγίσει ο καθένας τόπος τον πολιτισμό τα ήθη και έθιμα του.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτισμός, Πολιτιστικές δραστηριότητες

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	2
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	3
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ, ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ, ΕΙΚΟΝΩΝ.....	4
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8

Α' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.....	10
1.2 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	11
1.3 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	11
1.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ.....	12
1.5 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	13
1.6 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ.....	13
1.7 Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	16
1.8 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Ο.Τ.Α Α' ΒΑΘΜΟΥ.....	18
2.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ.....	19
2.3 Ο ΝΕΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ.....	20
2.3.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	20
2.3.2 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	21
2.3.3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ.....	22
2.4 ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ.....	30
2.5 ΒΑΣΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ.....	32
2.6 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ.....	33

Β' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

3.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	36
3.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	36
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	64
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	68

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ-ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1:	Φύλο.....	36
Γράφημα 3.1:	Φύλο.....	35
Πίνακας 2:	Ηλικία.....	37
Πίνακας 2.1:	Ηλικία ανα φύλο.....	37
Γράφημα 3.1.1:	Ηλικία.....	37
Γράφημα 3.1.2:	Ηλικία ανα φύλο.....	38
Πίνακας 3:	Μορφωτικό επίπεδο.....	39
Πίνακας 3.1:	Μορφωτικό επίπεδο ανά φύλο & ηλικία.....	39
Γράφημα 3.1.3:	Μορφωτικό επίπεδο.....	40
Γράφημα 3.1.4:	Μορφωτικό επίπεδο ανά φύλο & ηλικία.....	40
Πίνακας 4:	Οικογενειακή κατάσταση.....	41
Πίνακας 4.1:	Οικογενειακή κατάσταση ανά φύλο.....	41
Γράφημα 3.1.5:	Οικογενειακή κατάσταση.....	42
Γράφημα 3.1.6:	Οικογενειακή κατάσταση ανά φύλο.....	42
Πίνακας 5:	Επάγγελμα.....	43
Πίνακας 5.1:	Επάγγελμα ανά φύλο.....	43
Γράφημα 3.1.7:	Επάγγελμα.....	45
Γράφημα 3.1.9:	Επάγγελμα ανά ηλικία.....	45
Πίνακας 6:	Είστε κάτοικος της περιοχής;.....	46
Γράφημα 3.1.10:	Είστε κάτοικος της περιοχής;.....	47
Πίνακας 7:	Τι είναι κατά την άποψη σας πολιτισμός;.....	48
Γράφημα 3.1.11:	Τι είναι κατά την άποψη σας πολιτισμός;.....	48
Πίνακας 8:	Πόσο σας εκφράζουν οι παρακάτω μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης.....	49
Γράφημα 3.1.12:	Πόσο σας εκφράζουν οι παρακάτω μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης..	50
Πίνακας 9:	Ποσο συχνά περίπου.....	50
Γράφημα 3.1.13:	Ποσο συχνά περίπου.....	52

Πίνακας 10: Πόσο ενημερωμένος θα λέγατε ότι είστε για θέματα πολιτισμού;.....	53
Γράφημα 3.1.14: Πόσο ενημερωμένος θα λέγατε ότι είστε για θέματα πολιτισμού;.....	53
Πίνακας 11: Από πού ενημερώνεστε συνήθως για θέματα πολιτισμού;.....	54
Γράφημα 3.1.15: Από πού ενημερώνεστε συνήθως για θέματα πολιτισμού;.....	54
Πίνακας 12: Τα χρήματα που ξοδεύετε για τις διάφορες μορφές τέχνης είναι περισσότερα ή λιγότερα από όσα θα μπορούσατε παίρνοντας υπόψη και τις άλλες υποχρεώσεις;.....	55
Γράφημα 3.1.16: Τα χρήματα που ξοδεύετε για τις διάφορες μορφές τέχνης είναι περισσότερα ή λιγότερα από όσα θα μπορούσατε παίρνοντας υπόψη και τις άλλες υποχρεώσεις;.....	55
Πίνακας 13: Θα θέλατε να συμβάλετε οικονομικά για την προώθηση του πολιτισμού με κάποιον τρόπο, όπως φίλος ενός μουσείου ή οργανισμού, δημοτικά τέλη, χορηγία ή κάτι άλλο;.....	56
Γράφημα 3.1.17: Θα θέλατε να συμβάλετε οικονομικά για την προώθηση του πολιτισμού με κάποιον τρόπο, όπως φίλος ενός μουσείου ή οργανισμού, δημοτικά τέλη, χορηγία ή κάτι άλλο;.....	56
Γράφημα 3.1.18: Με ποιά από τις παρακάτω γνώμες συμφωνείτε περισσότερο;.....	57
Πίνακας 14: Πιστεύετε ότι οι πολιτιστικές δραστηριότητες του δήμου έχουν επηρεαστεί αρνητικά λόγω της οικονομικής κρίσης;.....	59
Γράφημα 3.1.19: Πιστεύετε ότι οι πολιτιστικές δραστηριότητες του δήμου έχουν επηρεαστεί αρνητικά λόγω της οικονομικής κρίσης;.....	59
Πίνακας 15 Η οικονομική κρίση στη χώρα μας έχει οδυνηρές συνέπειες στον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού;.....	60

Γράφημα 3.1.20: Η οικονομική κρίση στη χώρα μας έχει οδυνηρές συνέπειες στον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού;.....	60
Γράφημα 3.1.21: Σε ποιούς τομείς του πολιτισμού είναι περισσότερο ορατά τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης;.....	61
Πίνακας 16 :Ποιά είναι τα κύρια προβλήματα για την πολιτιστική πολιτική στο δήμο	62
Γράφημα 3.1.22: Ποιά είναι τα κύρια προβλήματα για την πολιτιστική πολιτική στο δήμο	62
Πίνακας 17: Ποιούς παράγοντες κατά την γνώμη σας πρέπει να προσέξει η τοπική αυτοδιοίκηση για την βελτίωση της πολιτιστικής της δραστηριότητας;.....	63
Γράφημα 3.1.23: Ποιούς παράγοντες κατά την γνώμη σας πρέπει να προσέξει η τοπική αυτοδιοίκηση για την βελτίωση της πολιτιστικής της δραστηριότητας;.....	63

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Ε. : Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο.Τ.Α: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ν.Π.Δ.Δ: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Δ.Κ.Κ.: Δημοτικός Κοινωνικός Κώδικας

Τ.Α.: Τοπική Αυτοδιοίκηση

Ν.Π.Κ.Π.: Νομικό Πρόσωπο Κοινωνικής Προστασίας

Ν.Π.: Νομικά Πρόσωπα

Δ.Σ.: Διοικητικό Συμβούλιο

Φ.Ε.Κ.: Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

Κ.Α.Π.Η.: Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία, καταγράφονται οι πολιτιστικοί θεσμοί και πολιτιστικές δραστηριότητες όπως ακριβώς αυτές αποτυπώνονται σήμερα, στο δήμο Καστοριάς. Επίσης ερευνάται η επίδραση της οικονομικής κρίσης στις πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου.

Η εργασία είναι χωρισμένη σε τρία βασικά κεφάλαια, όπου σε καθένα από αυτά εξετάζονται διαφορετικά στοιχεία. Αρχικά στο πρώτο κεφάλαιο, εισάγονται έννοιες, όπως πολιτισμός, πολιτιστική διαχείριση, πολιτιστικές δραστηριότητες, πολιτιστική πολιτική, καθώς και ο ορισμός της οικονομικής κρίσης, η επίδραση του στην πολιτιστική ζωή της χώρας γενικότερα και ειδικότερα σε τοπικό επίπεδο.

Στη συνέχεια, καταγράφονται οι αρμοδιότητες των νέων δήμων, όπως αυτές προκύπτουν στον πολιτιστικό τομέα, ύστερα από την ισχύ του νόμου Καλλικράτη. Στην περίπτωση του Δήμου Καστοριάς, ο νέος δήμος αποτελεί συνένωση οχτώ πρώην Καποδιστριακών Δήμων. Στο δεύτερο κεφάλαιο, λοιπόν, αποτυπώνονται αρχικά η ιστορία του τόπου, αλλά και τα μνημεία καθώς και τα ήθη και τα έθιμα της περιοχής, που διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας. Έπειτα καταγράφονται οι πολιτιστικές δραστηριότητες και οι φορείς της πολιτιστικής ταυτότητας. Έπειτα καταγράφονται οι πολιτιστικές δραστηριότητες και οι φορείς της πολιτιστικής ζωής του τόπου, όπως λαμβάνουν χώρα στις μέρες μας, με στόχο την αναβίωση της πολιτιστικής ζωής.

Ύστερα, ως μελέτη περίπτωσης εξετάζεται ο νέος πλέον, μετά την συγχώνευσή τους, Δήμος Καστοριάς, καταγράφονται πολύ σημαντικά στοιχεία σχετικά με το πώς γίνεται αντιληπτή η έννοια του πολιτισμού από τους πολίτες του δήμου, καθώς και το τι σημαίνει πολιτισμός για εκείνους, πόσο σημαντικός είναι για τη ζωή τους και κατά πόσο έχει επηρεάσει η οικονομική κρίση τις πολιτιστικές δραστηριότητες του δήμου τους είτε και το δικό τους προσωπικό ενδιαφέρον για τα πολιτιστικά θέματα.

Εν κατακλείδι, εξάγονται συμπεράσματα και προτάσεις που αφορούν στην επίδραση της οικονομικής κρίσης στους πολιτιστικούς θεσμούς του συγκεκριμένου δήμου.

Η ανάπτυξη της μελέτης περίπτωσης βασίστηκε στις τεχνικές ποσοτικής πρωτογενούς έρευνα και επεξεργασίας δευτερογενών δεδομένων, με κυρίαρχο στοιχείο της έρευνας ένα ερωτηματολόγιο κλειστού τύπου συλλέγοντας τα αποτελέσματα αποκλειστικά ηλεκτρονικά.

Γενικότερα, επιχειρήθηκε το σύνολο της εργασίας να έχει τη μορφή της επαγωγικής συλλογιστικής, ξεκινώντας με ορισμούς και έννοιες και καταλήγοντας σε συμπεράσματα και προτάσεις σχετικά με την πολιτιστική ζωή και την πολιτιστική πολιτική του συγκεκριμένου δήμου.

Α' ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Είναι πολλές οι φορές που χρησιμοποιούμε τον όρο «πολιτισμός» τόσο στον γραπτό όσο και στον προφορικό μας λόγο. Στην πραγματικότητα όλοι μας γνωρίζουμε το περιεχόμενο της έννοιας έχοντας υπόψη τις βασικές εννοιολογικές προεκτάσεις της.

Ο όρος <πολιτισμός> εμφανίστηκε στα ελληνικά γράμματα τον 19ο αι. από τον Αδαμάντιο Κοραή, ως αντιστοίχιση του γαλλικού *civilisation*. Στην προσπάθεια μας, να ερευνήσουμε την έννοια του Πολιτισμού αντιλαμβανόμαστε ότι πρόκειται για ένα εξαιρετικά δύσκολο και πολύπλοκο φαινόμενο. (<https://el.wikipedia.org/wiki/Πολιτισμός>)

Συνεπώς θα λέγαμε ότι, η ικανότητα των μελών μιας ομάδας, μιας κοινότητας, μιας κοινωνίας, της ανθρωπότητας στο σύνολό της να εντοπίζει, να κατανοεί και να επιλύει με την μεγαλύτερη δυνατή ταχύτητα τα προβλήματα τα οποία αναπόφευκτα προκύπτουν, είναι ένας από τους χιλιάδες ορισμούς που έχουν δοθεί μέχρι σήμερα χωρίς φυσικά να θεωρείται ο πιο ακριβής, ο πιο σωστός.

Δηλαδή, στην έννοια του Πολιτισμού, όπως φαίνεται από τον ορισμό, εντάσσονται υλικά στοιχεία (μηχανές, εργαλεία, κτήρια, τεχνολογία) που έχει φτιάξει ο άνθρωπος, αλλά και μη υλικά στοιχεία (αξίες, γνώσεις, ιδέες, αντιλήψεις, καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.).

Επίσης, περιλαμβάνει τρόπους παραγωγής, τεχνολογικά επιτεύγματα, θέατρο, τρόπους ζωής και συμπεριφοράς σε μία κοινωνία. Αναφέρεται διαχρονικά στην μεγάλη ιστορία της ανθρωπότητας, των δραστηριοτήτων τους, των προϊόντων τους, των σκέψεων, των κατακτήσεων τους, μόνο που τα βλέπουμε σε μια πολύ μεγάλη χρονική διάρκεια και σε ένα πολύ μεγάλο χωρικό επίπεδο. (*Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Α., σελ 27*)

Η εμφάνιση του Πολιτισμού γίνεται μια ανάγκη, επειδή αυτός είναι το μόνο μέσο με το οποίο ο άνθρωπος πετυχαίνει να διαμορφώσει τα διαφορά στοιχεία του εξωτερικού κόσμου και να φέρει μια τάξη στο χάος των ερεθισμάτων και των φαινομένων με τα οποία έρχεται καθημερινά αντιμέτωπος.

1.2 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η πολιτιστική δραστηριότητα αποτελεί στοιχείο του πολιτισμού και με αυτήν την έννοια αναφερόμαστε στις εκδηλώσεις. Πρόκειται για τη δραστηριότητα που αποσκοπεί στην προστασία, αξιοποίηση και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς. Αντίθετα, περιλαμβάνει κάθε δράση που σχετίζεται ιδίως με την παραγωγή, καλλιέργεια, προαγωγή και διάδοση των γραμμάτων, της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, του κινηματογράφου, της αρχιτεκτονικής, της ζωγραφικής, της γλυπτικής, των εικαστικών τεχνών. (Verhaar & Meeter, στο Κοσκινά Αικ. & Γλύτση Ε., 2003, σελ 117)

Αναδεικνύοντας την πολιτιστική εκδήλωση σε πολιτιστική συλλογική δραστηριοποίηση στο πλαίσιο αξιών, όπως η αλληλεγγύη, η συνεργασία, και ο εθελοντισμός.

Με βάση τον ορισμό αυτό αλλά και το γεγονός ότι συμμετέχει ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων είτε ως συντελεστές είτε ως θεατές/επισκέπτες, προκύπτει ότι η έννοια της πολιτιστικής δραστηριότητας είναι πολυδιάστατη και ποικιλόμορφη. Επιπλέον, στην εποχή της ψηφίο-επικοινωνιακής παγκοσμιοποίησης, είναι έννοια διεπιστημονικής αφού <<αναπτύσσεται μέσα από συγκεκριμένες πολιτιστικές διαδικασίες τόσο στο πραγματικό όσο και στο ψηφιακό τοπίο του πολιτισμού>>. Ο ρόλος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων ειδικότερα στα αστικά κέντρα είναι αυξημένος καθώς συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην οικονομική ανάπτυξη. (Γκαντζιάς, 2007)

1.3 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Πολιτιστική πολιτική αφορά όλο και περισσότερο στην επίτευξη αποτελεσμάτων που σχετίζονται με την αντίληψη του πολιτισμού ως διαδικασία, ένα σύνολο κοινωνικών πρακτικών, συνειδητών και διακριβωμένων, παρεμβάσεων ή μη παρεμβάσεων, με στόχο την ικανοποίηση κάποιων πολιτιστικών αναγκών με την υπέρτατη δυνατή χρήση όλων των υλικών και ανθρώπινων πόρων, που μια δεδομένη κοινωνία διαθέτει σε μian ορισμένη χρονική στιγμή. (Stevenson, 2004 σελ.125)

Πρόκειται για ένα σύστημα σκοπών, μέσων και φορέων που συνδυάζονται σε ένα πρόγραμμα για να επιτύχουν τη γνώση, την ενίσχυση και τη διάδοση του πολιτιστικού

φαινομένου μιας κοινότητας για μια δεδομένη χρονική περίοδο. Βασικοί στόχοι του συστήματος αυτού είναι η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της πολιτιστικής ταυτότητας ενίσχυση της καλλιτεχνικής και πειρατικής δημιουργίας και η συμμετοχή των πολιτών στην απόλαυση και δημιουργία των πολιτιστικών αγαθών.

1.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Οικονομική κρίση είναι το φαινόμενο εκείνο κατά το οποίο μια οικονομία χαρακτηρίζεται από μια διαρκή και αισθητή μείωση της οικονομικής της δραστηριότητας. Όταν λέμε οικονομική δραστηριότητα αναφερόμαστε σε όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη της οικονομίας, όπως η απασχόληση, το εθνικό προϊόν, οι τιμές, οι επενδύσεις κ.λπ. Ο βασικότερος δείκτης οικονομικής δραστηριότητας είναι οι επενδύσεις, οι οποίες, όταν αυξομειώνονται, συμπαρασύρουν μαζί τους και όλα τα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη. (Γεώργιος Κούφαρης, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2010)

Βέβαια, η έννοια του όρου «οικονομική κρίση» έχει αποδοθεί με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους και κατά συνέπεια υπάρχουν πολλοί ορισμοί γύρω από αυτήν. Σύμφωνα με τον Μαρξ, οι κρίσεις χαρακτηρίζονται από μια «πληθώρα κεφαλαίου» δηλαδή μια υπερπαραγωγή κεφαλαίου. «Υπερπαραγωγή κεφαλαίου... σημαίνει... υπερπαραγωγή μέσων παραγωγής που μπορούν να λειτουργήσουν σαν κεφάλαιο». Η λειτουργία του κεφαλαίου προϋποθέτει την εξασφάλιση ενός ποσοστού κέρδους το οποίο ανταποκρίνεται σε ό,τι «απαιτεί η «υγιής», «ομαλή» ανάπτυξη του κεφαλαιοκρατικού προτσές παραγωγής» (Μαρξ, 1982). Αυτό το ποσοστό κέρδους είναι «το συνηθισμένο ποσοστό κέρδους» (Μαρξ, 1982). «Το συνηθισμένο ποσοστό του κέρδους δεν πρέπει να θεωρούμε σαν ένα νούμερο συγκεκριμένο, ούτε μεγαλύτερο ούτε μικρότερο. Από τη στιγμή που το ποσοστό του κέρδους πέφτει κάτω από το συνηθισμένο του επίπεδο, αρχίζει από την πλευρά των κεφαλαιοκρατών ο περιορισμός των επιχειρήσεων». Επομένως, το πρόβλημα της «πραγματοποίησης» της υπεραξίας υποκατανάλωση είναι μια συνέπεια του προβλήματος της κερδοφορίας. Ο περιορισμός των επιχειρήσεων από την πλευρά της καπιταλιστικής τάξης, όταν το ποσοστό του κέρδους πέσει κάτω από το συνηθισμένο του επίπεδο, εμφανίζεται με τη μορφή των απούλητων εμπορευμάτων, δηλαδή ως μείωση της καταναλωτικής ικανότητας.

1.5 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η πρόσφατη οικονομική κρίση δεν ήταν ένα αδέσμευτο και απρόσμενο φαινόμενο. Τα αίτια, η φύση και τα χαρακτηριστικά της επικοινωνούν με όλα τα γεγονότα της μεταπολεμικής διαδικασίας συγκέντρωσης του κεφαλαίου και την ύπαρξη των επιχορηγούμενων οργανισμών, οι οποίοι αποτελούν τους βασικούς πυλώνες της εγχώριας πολιτιστικής ζωής όσο και του κύριου διαύλου επικοινωνίας μας με το εξωτερικό.

Η Ελληνική οικονομία ταλαιπωρείται από σειρά παραγόντων τόσο εσωτερικών όσο και διεθνών. Η διεθνής οικονομική κρίση είναι γεγονός, δεν μπορεί όμως να αποτελέσει άλλοθι για τα προβλήματα μας. Η προσέγγιση ότι η κρίση είναι διεθνής και τα προβλήματα της οικονομίας προέρχονται από αυτή είναι αναποτελεσματική, συσκοτίζει τις ευθύνες των κυρίαρχων δυνάμεων, οδηγεί σε λαθεμένες επιλογές και αδιέξοδα και τελικά δεν βοηθά στην ανασυγκρότηση της οικονομίας, στην άμβλυνση των ανισορροπιών και των κοινωνικών προβλημάτων συνοχής, που αυτή δημιουργεί.(www.akioe.gr).

Κάθε χώρα της Ε.Ε. βιώνει την οικονομική κρίση με διαφορετικό τρόπο, σε διαφορετική έκταση και ένταση, ανάλογα με τη δομή στην οικονομική της διάρθρωση. Κάθε χώρα δρα στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της, στο μέτρο των αναγκών και των προβλημάτων της και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της. Οι αρνητικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας επιβάλλουν να εντοπίσουμε και να κατανοήσουμε τα αίτια που οδήγησαν στη σημερινή πραγματικότητα για να ασκηθούν οι κατάλληλες και αποτελεσματικές πολιτικές για την αντιμετώπιση τους. Τα αίτια της κρίσης πρέπει να αναζητηθούν αφενός στα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν αλλά και στη διεθνή συγκυρία της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης που τα ανέδειξε με εντονότερο και οξύτερο τρόπο.

1.6. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης είναι δραματικά ορατές στην κοινωνική ζωή των πολιτών. Η μείωση του εισοδήματος ή και η απουσία ολόκληρου του εισοδήματος λόγω της ανεργίας, που βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, στερούν από τους πολίτες το

δικαίωμα για μια αξιοπρεπή διαβίωση. Πολλοί έχουν οδηγηθεί στην ανέχεια και τη φτώχεια.

“Η οικονομική κρίση, σε παγκόσμια κλίμακα, θέτει σε καθεστώς ευπρόσβλητης εργασίας το ήμισυ σχεδόν των εργατών, οι οποίοι βρίσκονται σε κίνδυνο απώλειας της εργασίας και συνεπώς σε κατάσταση εργασιακής ανασφάλειας. Από τα τέλη του 2008 η ανεργία άρχισε να αυξάνεται. Ο αριθμός των φτωχών εργαζομένων θα αυξηθεί παγκόσμια κατά 200 εκατομμύρια και θα ανέλθει στο επίπεδο των 700-800 εκατομμυρίων”. (https://el.wikibooks.org/wiki/Οικονομική_κρίση._Αιτίες_και_αποτελέσματα).

Παράλληλα με την οικονομική κρίση στις μέρες μας παρατηρούμε και έντονη ηθική κρίση. Ο κόσμος έχει χάσει την πίστη του σε σημαντικά ιδανικά της ζωής, και λόγω της δύσκολης επιβίωσης προσπαθεί να διασώσει ότι μπορεί με όποιο μέσο και όποιο κόστος μπορεί. Μέσα στην διάχυτη λοιπόν αυτή ηθικοοικονομική κρίση, όπου το καπιταλιστικό σύστημα δείχνει το χειρότερο των προσωπείων του εν τέλει την αποτυχία του, ιδανικά και αξίες προσπαθούν να κρατηθούν ζωντανά με δυσκολίες, δυσλειτουργίες και αναρίθμητα εμπόδια.

Η χώρα κλήθηκε να πάρει πολλά μέτρα για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων, μέτρα που ήταν οδυνηρά για το βιοτικό επίπεδο των πολιτών και την ευημερία τους. Μέτρα πάρθηκαν σε όλους τους τομείς της οικονομικοπολιτικής ζωής της χώρας, όπως και σε επίπεδο πολιτικής διοίκησης περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης. Ένα απ’ αυτά τα μέτρα περιορισμού των ελλειμμάτων είναι και το Πρόγραμμα Καλλικράτης, ένα πρόγραμμα με παρόμοιες μεταρρυθμίσεις που έλαβαν χώρα στα πλαίσια της οικονομικής κρίσης και σε χώρες όπως η Γερμανία, η Ολλανδία κ.α.. Με αυτό το πρόγραμμα ουσιαστικά συρρικνώνονται και συγχωνεύονται υπηρεσίες, οργανισμοί και δήμοι, καθώς πιστεύουν στην άποψη πως μικρό κράτος σημαίνει και αποτελεσματικότερη διοίκηση αυτών των υπηρεσιών. Αποτέλεσμα του Προγράμματος Καλλικράτη ήταν και η συγχώνευση, αλλά και το κλείσιμο πολλών σχολείων. Πολλά παιδιά και εκπαιδευτικοί μετακινούνται μέσα σε περιοχές των νομών για να παρακολουθήσουν την εκπαίδευσή τους. Παρακολουθούμε λοιπόν άμεση εναλλαγή στις ισορροπίες και στην καθημερινότητα της μέχρι τώρα ζωής των πολιτών.

Με όλες αυτές τις αλλαγές δεν έμεινε ανεπηρέαστη και η ηθική πλευρά της ζωής, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, καθώς και η πολιτιστική ζωή της χώρας και η πολιτιστική ζωή κάθε περιοχής της Ελλάδας ξεχωριστά.

Ο πολιτισμός, όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο αποτελείται και από μη υλικά στοιχεία, όπως τις αξίες, γνώσεις, ιδέες, αντιλήψεις, καλλιτεχνική δημιουργία, που όλα αυτά προσπαθούν να επιζήσουν και να συνεχίσουν το έργο και τον σκοπό τους μέσα σε μια μακρόχρονη πια οικονομική κρίση παγκοσμίως και σαφώς και στη χώρα μας, έντονα από το 2009. Κατανοούμε λοιπόν πως δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστος από όλη αυτήν την οικονομική ύφεση.

Η χρηματοδότηση και οι επιχορηγήσεις σε θέματα του πολιτισμού ήταν πάντα, περιορισμένες στην χώρα μας, όπως και σε πολλούς άλλους σημαντικούς τομείς, όπως η παιδεία. Σε μια εποχή, όπου τα χρήματα που δίνονται για την παιδεία και την υγεία είναι ελάχιστα, καταλαβαίνουμε τι οικονομικό αντίκτυπο έχει όλη αυτή η ύφεση και στον πολιτιστικό τομέα. Οι οικονομικοί πόροι για την πολιτιστική ζωή της χώρας είναι ελάχιστοι έως μηδαμνοί και οι προσπάθειες γίνονται πλέον και από ιδιωτικές πρωτοβουλίες, όσο αυτές δύνανται ακόμα.

Μεγάλες προσπάθειες γίνονται στον πολιτιστικό τομέα, από τοπικούς φορείς και τοπικές αυτοδιοικήσεις για την αναζήτηση κονδυλίων, αλλά και για την δημιουργία πολιτιστικών τμημάτων και δράσεων με πολιτιστικό ενδιαφέρον, προκειμένου να μην χαθεί η επαφή των ανθρώπων με τον πολιτισμό τους και να διατηρηθεί ζωντανή η πολιτιστική ταυτότητα των κατοίκων κάθε περιοχής, να παραμείνει ζωντανή η ιστορία και η παράδοση κάθε τόπου.

Αρκετά καλλιτεχνικά τμήματα δημιουργούνται ή προσπαθούν να κρατηθούν τα προϋπάρχοντα, μέσω μιας μικρής οικονομικής ενίσχυσης των κατοίκων κάθε δήμου, για τις καλλιτεχνικές δραστηριότητες, ενώ μέχρι το 2010 παρέχονταν δωρεάν, Το ότι δημιουργούνται συνεχώς καλλιτεχνικά τμήματα, δίνει μια ελπίδα για τους ίδιους τους ανθρώπους που προσπαθούν να διαφυλάξουν το πολιτιστικό κομμάτι ζωντανό, αλλά και γιατί βρίσκουν μέσω του πολιτισμού, των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων κλπ., μια

σημαντική διέξοδο, από τα προβλήματα τους, καθώς ο πολιτισμός θρέφει και ανατάσσει την ψυχή μας.

1.7 Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στην Ελλάδα ο πολιτισμός, όπως και ο τουρισμός αποτελούν σημαντικούς φορείς ανάπτυξης με την έννοια πως ο πολιτισμός ως προϊόν, αποτελεί σημαντική πηγή για την οικονομία του τόπου. Τα χρόνια πριν την οικονομική κρίση ο τομέας του πολιτισμού δημιουργούσε θέσεις εργασίας στην Ελλάδα, ενώ στις μέρες μας αυτό συμβαίνει μόνο εποχιακά και περιστασιακά.

Ο πλούσιος πολιτισμός της Ελλάδας αντλεί κάθε χρόνο το ενδιαφέρον εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων, Ελλήνων και ξένων. Συγκεκριμένα μιλάμε για τον πολιτιστικό τουρισμό μας, ως εναλλακτική μορφή τουρισμού. Σε αυτόν έχει επενδύσει η χώρα μας πολλά χρόνια τώρα, προκειμένου να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της, αλλά και να προωθήσει και να αξιοποιήσει τον πολιτιστικό πλούτο της χώρας μας.

Σε τοπικό επίπεδο, ο πολιτισμός αποτελεί τομέα εσόδων και ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας, καθώς σε πάρα πολλές περιοχές της Ελλάδας διενεργούνται τους καλοκαιρινούς μήνες κυρίως πολιτιστικά Φεστιβάλ, όπου ο κόσμος έχει την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με σπουδαία έργα του εγχώριου, αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμού. Αυτή η πρωτοβουλία, παράλληλα δίνει την δυνατότητα στους κατοίκους της επαρχίας να επικοινωνήσουν με πολιτιστικά έργα που ταξιδεύουν ανά την Ελλάδα και δεν παρουσιάζονται μόνο στην πρωτεύουσα. Η ζήτηση του πολιτιστικού προϊόντος αυξάνεται και όλο και περισσότερες πόλεις στην χώρα μας επένδυσαν τόσα χρόνια στην ανάπτυξη πολιτιστικών υποδομών για την διεξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων και για την προσέλκυση όλο και δυνατόν μεγαλύτερου ποσοστού του τουριστικού δυναμικού.

Σαφώς η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει τον τομέα των επενδύσεων στο πολιτιστικό κομμάτι, καθώς η έλλειψη υποδομής, κονδυλίων, αλλά και ανθρώπινου δυναμικού ικανού να εργαστεί στον τομέα του πολιτισμού, δυσχεραίνει το έργο των δήμων ανά τη Ελλάδα στην παραγωγή του πολιτισμού, δυσχεραίνει το έργο των δήμων ανά τη

Ελλάδα στην παραγωγή του πολιτισμού και στην εκμετάλλευση των πολιτιστικών αγαθών. Το ενθαρρυντικό είναι πως με όσα μέσα υπάρχουν ακόμα, καθώς και με προσωπική θέληση και μεράκι των πολιτών, ο κόσμος έρχεται σε επαφή με τον πολιτισμό, επικοινωνεί με τα πολιτιστικά αγαθά, μαθαίνει από αυτά, αλλά και συμβάλει με τον τρόπο του σε αυτά.

1.8 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Είναι γεγονός ότι η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί για την Ελλάδα ένα ώριμο θεσμό αίτημα, με πολλές παραμέτρους και προεκτάσεις.

Η τοπική αυτοδιοίκηση για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών καλείται να αναπτύξει στρατηγική φροντίδας, βασισμένη σε συστηματική έρευνα και σχεδιασμό, να αναλάβει το συντονισμό των παρεμβάσεων, να αναπτύξει δίκτυα συνεργασίας, να αναπροσδιορίσει το περιεχόμενο των κοινωνικών υπηρεσιών και να αναπτύξει ένα σύστημα ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Σε όλα τα παραπάνω, κλειδί αποτελεί η συμμετοχή και ενδυνάμωση των χρηστών, η ενεργοποίηση εθελοντών και η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Όσο αφορά το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, αν και λειτουργεί στο πλαίσιο των σύγχρονων τάσεων, δεν έχει καταφέρει να επιβληθεί ως χώρος άσκησης συνολικής κοινωνικής προστασίας. Επικεντρώνεται συνήθως στην φροντίδα των ευπαθών ομάδων πληθυσμού και συχνά αποσπασματικά και ευκαιριακά.

Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι, εκτός της δημιουργίας της κατάλληλης υποδομής για την άσκηση της πολιτιστικής πολιτικής, η ενθάρρυνση πρωτοβουλιών, που θα ενισχύσουν την πολιτιστική δημοκρατία, ο συγχρονισμός των πολιτιστικών δράσεων, η εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων, ο μακροχρόνιος σχεδιασμός της, με σκοπό την πολιτιστική άνθιση και δημιουργικότητα του τοπίου. (Κλάδος Γ. , 1994 σ.53-54)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1 Ο.Τ.Α Α' ΒΑΘΜΟΥ

Η σημερινή μορφή των Ο.Τ.Α. είναι αποτέλεσμα του Νόμου του Καλλικράτη. Ο νόμος προβλέπει δύο ειδών Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) τους ΟΤΑ πρώτου (ΟΤΑ Α' βαθμού-Δήμοι και Κοινότητες) και δευτέρου βαθμού (ΟΤΑ Β' βαθμού).

Οι ΟΤΑ αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ (Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) και έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Αυτό σημαίνει ότι έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις, δική τους περιουσία, δικό τους προϋπολογισμό και απασχολούν δικούς τους υπαλλήλους. Η οικονομική τους δυνατότητα είναι βασικός παράγοντας για την ουσιαστική λειτουργία τους.

Οι ΟΤΑ α' βαθμού σήμερα στην ελληνική επικράτεια υφίστανται 1033 αυτοδιοικούμενα ΝΠΔΔ, και ειδικότερα 900 δήμοι και 133 κοινότητες. Την οργάνωση και λειτουργία των ΟΤΑ α' βαθμού, διέπει ο Δημοτικός και Κοινωνικός Κώδικας (ν. 3463/2006). Οι δήμοι διαθέτουν ως μονομελή όργανα τον Δήμαρχο και τους Αντιδημάρχους, ενώ ως συλλογικά το Δημοτικό Συμβούλιο και την Δημαρχιακή Επιτροπή, ενώ αντίστοιχα οι Κοινότητες, τα μονομελή όργανα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Κοινότητας, ενώ συλλογικό όργανο τους αποτελεί το Κοινοτικό Συμβούλιο. Ο Δήμαρχος και Πρόεδρος Κοινότητας εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει το 42% του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων στις δημοτικές εκλογές, ενώ αν δεν συγκεντρώσει το απαιτούμενο ποσό διεξάγεται επαναληπτική ψηφοφορία μεταξύ των δύο υποψηφίων. Τα όργανα των ΟΤΑ εκλέγονταν απευθείας από το λαό με άμεση, μυστική, και καθολική ψηφοφορία, η οποία γινόταν κάθε 4 χρόνια.

2.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Ο νόμος Καποδίστρια ή Σχέδιο Καποδίστρια είναι συνηθισμένη ονομασία του νόμου (2539/97) του Ελληνικού Κράτους, που δημοσιεύτηκε το 1997 και σύμφωνα με το οποίο έγινε συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. (www.ypes.gr)

Με την ψήφιση του νόμου 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», θεσπίζονται δομικές αλλαγές στη διοικητική οργάνωση της χώρας. Το σχέδιο "Καλλικράτης" εισάγει ορισμένες σημαντικές καινοτομίες που ενισχύουν τις τοπικές κοινωνίες και την συμμετοχική δημοκρατία. Η στόχευση των ρυθμίσεων του νόμου, αναφορικά με τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού, αφορά κυρίως στη δημιουργία ισχυρών δήμων, ικανών να προωθήσουν την τοπική ανάπτυξη και να παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες, με παράλληλη μείωση του λειτουργικού κόστους.

Ανάλογος θα είναι ο τρόπος συγκρότησης της 'Επιτροπής Ποιότητας Ζωής', που προβλέπεται για δήμους άνω των 10.000 κατοίκων και θα αναλάβει ζητήματα χωροταξίας, πολεοδομίας και προστασίας του περιβάλλοντος.

Τομείς Αρμοδιοτήτων του Δήμου μετά τον Καλλικράτη:

- Ανάπτυξης
- Περιβάλλοντος
- Ποιότητα ζωής των πολιτών και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων
- Απασχόλησης
- Κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης
- Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού
- Αγροτικής Ανάπτυξης, Κτηνοτροφίας, Αλιείας
- Πολιτικής Προστασίας

-Κρατικών Υποθέσεων

2.3. Ο ΝΕΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ο νέος Δήμος Καστοριάς προήλθε από τη συνένωση οκτώ πρώην Καποδιστριακών Δήμων και μια Κοινότητας και η έκταση του καταλαμβάνει περισσότερο από τα 2/3 της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς, στην οποία είχαμε δημιουργία 3 Δήμων :

1) ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ με έδρα τη Καστοριά. Προήλθε από τη συγχώνευση των δήμων: α. Καστοριάς β. Αγίας Τριάδος γ. Μεσοποταμίας δ. Κορεστίων και τη κοινότητα Καστρακίου, οι οποίοι καταργήθηκαν.

2) ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ με έδρα το Άργος Ορεστικό. Προήλθε από τη συγχώνευση των δήμων: α. Ορεστίδος και β. Ίωνα Δραγούμη, οι οποίοι καταργήθηκαν.

3) ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ με έδρα το Νεστόριο. Προήλθε από τη συγχώνευση των δήμων: α. Νεστορίου β. Ακριτών και τις κοινότητες

α.Γράμμου, β. Αρρένων, οι οποίοι καταργήθηκαν.

Ο Δήμος Καστοριάς βρίσκεται γεωγραφικά στην Μακεδονία. Αυτοδιοικητικά ανήκει στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και την Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς. Ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται στους 13.387 κατοίκους σύμφωνα με την επίσημη απογραφή.

Η Καστοριά είναι χτισμένη πάνω σε χερσόνησο της ομώνυμης λίμνης, σε υψόμετρο 703 m από την επιφάνεια της θάλασσας, ανάμεσα στα βουνά Βίτσι και Γράμμο. Περιβάλλεται από τη λίμνη της και συνδέεται με την ξηρά μέσω μιας ευρύτερης λωρίδας γης από επιχωματώσεις, δίνοντας την εντύπωση νησιού.

2.3.1 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Καστοριά είναι μια από τις σπουδαιότερες πόλεις της Δυτικής Μακεδονίας, με μια μακραίωνη ιστορία που δεν μπορεί να σβηστεί από το χρόνο που περνά. Γεωγραφικά η περιοχή συνδέεται με το αρχαίο μακεδονικό κράτος της "Ορεστίδος" όπου ζούσαν οι

αρχαίοι Ορέστες , έχοντας ως πρωτεύουσά τους το Άργος Ορεστικό. Από αυτή την περιοχή οι Μακεδόνες Βασιλείς άρχισαν να ενώνουν τα μικρά κράτη και δημιούργησαν το μεγάλο Μακεδονικό κράτος που είχε σαν πρωτεύουσα τις Αίγες (Βεργίνα) και αργότερα την Πέλλα. Αρχικά ο Φίλιππος και αργότερα ο Μέγας Αλέξανδρος, ένωσαν το κράτος αυτό με τα υπόλοιπα Ελληνικά κράτη της εποχής τους. Το 200 π.χ. καταλήφθηκε από τους Ρωμαίους. Στους ρωμαϊκούς χρόνους, κέντρο της περιοχής ήταν η πόλη Διοκλητιανούπολη, που ήταν χτισμένη στην περιοχή όπου βρίσκεται σήμερα το Άργος Ορεστικό. Στη Ρωμαϊκή περίοδο η Καστοριά είχε την ίδια τύχη με την υπόλοιπη Μακεδονία, όμως απέκτησε δόξα στους Βυζαντινούς χρόνους. Στα βυζαντινά χρόνια, η πόλη της Καστοριάς οχυρώθηκε με τα Ιουστινιάνεια Τείχη, για να αντιμετωπίσει τους εχθρούς της. Κατά διαστήματα καταλήφθηκε από τους Βούλγαρους, τους Νορμανδούς, τους Φράγκους, τους Σέρβους και το 1385 από τους Τούρκους. Κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα, η Καστοριά ήταν ένα από τα σημαντικότερα κέντρα του Ελληνισμού και αποτέλεσε αφετηρία για την απελευθέρωση της Μακεδονίας από τους Τούρκους. Η απελευθέρωση από τους Τούρκους ήρθε στις 11/11/1912. Στον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940, η περιοχή καταλήφθηκε από τους Γερμανούς από τους οποίους απελευθερώθηκε στα τέλη του 1944. Στην περιοχή της Καστοριάς γράφτηκαν και οι τελευταίες σελίδες του Εμφυλίου πολέμου της Ελλάδας (1944 - 1949).

2.3.2 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Καστοριά είναι πιθανό να οφείλει το όνομα της στη λίμνη της. Το όνομα Καστοριά αναφέρεται για πρώτη φορά από τον Προκόπιο (μέσα του 6ου αι. μ.Χ.) ως όνομα της λίμνης, η οποία με τη σειρά της φαίνεται ότι ονομάστηκε έτσι από τους κάστορες, τα μικρά γουνοφόρα ζώα που ζούσαν σε παλαιότερες εποχές μέσα στη λίμνη ή γύρω από αυτή. Άλλες απόψεις γύρω από την προέλευση του ονόματος, όπως ότι το όνομα προέρχεται από τη λέξη κάστρο (λατ. castrum) ή από το μυθικό Κάστορα, γιο του Δία και ήρωα που λατρευόταν στην περιοχή, δε φαίνονται να αιτιολογούνται επαρκώς. Από τους περισσότερους μελετητές, η Καστοριά ταυτίζεται με το αρχαίο Κέλετρο, μια πόλη που μνημονεύεται μόνο από το Ρωμαίο ιστορικό Tito Livio κατά την περιγραφή της πορείας των ρωμαϊκών στρατευμάτων με επικεφαλής τον P. Sulpicius Galba στην περιοχή εναντίον

του Φιλίππου Ε' (198 μ.χ.). Η πόλη αυτή χτίστηκε, κατά την παράδοση, από Αιολείς αποίκους και υπήρξε πρωτεύουσα των Ορεστών Βασιλείων. Σε ότι αφορά στην προέλευση του ονόματος διατυπώθηκαν δυο απόψεις. Η πρώτη υποστηρίζει ότι η λέξη Κέλετρο προέρχεται από το ρήμα κήλω (= θέλω, γοητεύω), συνεπώς σημαίνει πόλη που θέλγει, γοητεύει. Η δεύτερη υποστηρίζει ότι προήλθε από τη λέξη κήληθρον/κάλαθρον/κέλετρον= καλάθι, είδος ψαρικής.

2.3.3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1) ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΥ

Το σπήλαιο βρίσκεται στη βόρεια πλευρά της πόλης στο 2ο χλμ της παραλίμνιας οδού Σουγγαρίδη και λίγο πριν από την Μονή της Παναγίας Μαυριώτισσας. Η είσοδος απέχει περίπου είκοσι (20) μέτρα από τις όχθες της λίμνης και 14 μέτρα από τον δρόμο.

Στο εσωτερικό του υπάρχουν μεγάλα χερσαία και λιμναία τμήματα με εντυπωσιακό σταλακτικό διάκοσμο καθώς περιλαμβάνει επτά (7) υπόγειες λίμνες, δέκα (10) αίθουσες, πέντε (5) διαδρόμους – σήραγγες.

Η μεγαλύτερη αίθουσα του σπηλαίου έχει διαστάσεις 45X17 μέτρα με το κεντρικό της τμήμα υπερυψωμένο και τις πλευρές της να καταλήγουν σε λίμνες. Η μεγάλη λίμνη του σπηλαίου που είναι και η βαθύτερη βρίσκεται δυτικά. Η θερμοκρασία εντός του Σπηλαίου είναι σταθερή όλες τις εποχές στους 16-18°C, ενώ η υγρασία φτάνει στο 90%.

Στο εσωτερικό του σπηλαίου του Δράκου εντοπίστηκαν παλαιοντολογικά κατάλοιπα, με κυριότερα τα οστά σπηλαίας άρκτου ή αρκούδας των σπηλαίων. Το είδος αυτό έζησε στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια του Πλειστόκαινου και εξαφανίστηκε πριν από περίπου 10.000 χρόνια.

Το όνομά της οφείλεται στο γεγονός ότι τα απολιθωμένα λείψανά της εντοπίζονται σχεδόν αποκλειστικά μέσα σε σπήλαια, όπου προφανώς διέμενε για περισσότερο χρονικό διάστημα, σε αντίθεση με την καφέ αρκούδα η οποία χρησιμοποιούσε τα σπήλαια μόνο κατά την διάρκεια της χειμερίας νάρκης. Υπολογίζεται ότι το βάρος των αρσενικών

ζώων έφτανε τα 400-500 κιλά και των θηλυκών τα 200-250 κιλά. Ήταν κατά βάση φυτοφάγο και περιστασιακά σαρκοφάγο ζώο.

2) ΛΗΜΝΑΙΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ

Ο λιμναίος οικισμός βρίσκεται 8 χιλιόμετρα έξω από την Καστοριά στη θέση «Νησί» ανακαλύφθηκε τυχαία το 1932. Είναι ένας από τους αρχαιότερους λιμναίους οικισμούς που έχουν ανακαλυφθεί στην Ευρώπη. Τις καλύβες που έφτιαχναν, κυκλικές και ορθογώνιες, τις στήριζαν πάνω σε πασσαλόπηκτες πλατφόρμες. Ήταν ο σκελετός για να ανυψώσουν το επίπεδο των σπιτιών γιατί κάποια ήταν χτισμένα μέσα στη λίμνη και κάποια ανάλογα με την αυξομείωση της στάθμης του νερού άλλοτε βρισκόταν μέσα στη λίμνη και άλλοτε έξω από αυτή. Υπήρχαν και καλύβες που ήταν χτισμένες κοντά στη λίμνη. Υπολογίζεται ότι ζούσαν τρεις χιλιάδες άτομα. Έχοντας άψογη οργάνωση και πειθαρχία μάζευαν την τροφή τους, εξέτρεφαν κατοικίδια, ψάρευαν και κατασκεύαζαν εργαλεία και είδη καθημερινής χρήσης. Παράλληλα γνώριζαν μουσική και γραφή. Μια ξύλινη πινακίδα είναι ανάμεσα στα σημαντικά ευρήματα των ανασκαφών, φλογέρες από κόκαλα πουλιών, από τα παλαιότερα μουσικά όργανα που έχουν ανακαλυφθεί στην Ευρώπη και μια βάρκα από μονοκόμματο ξύλο. Από το 2000 στην περιοχή λειτουργεί υπαίθριο οικομυσείο, στους χώρους του οποίου έχει επιχειρηθεί μια πιστή αναπαράσταση του λιμναίου οικισμού. Για το σκελετό των καλυβών χρησιμοποιήθηκαν κορμοί δένδρων, για τους τοίχους κλαδιά και σχοινί ενώ από την λάσπη της λίμνης δημιουργήθηκε ο σοβάς κάθε καλύβας που την στέγη της σκεπάζουν άχυρα. Μέσα στις κατοικίες αυτού του ξεχωριστού οικισμού, υπάρχουν αντικείμενα καθημερινής χρήσης, πιστά αντίγραφα των ευρημάτων που ανακαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια των ανασκαφών. Πήλινα αγγεία, όπως φιάλες, κύπελλα, φρουτιέρες και χύτρες καθώς και εργαλεία που είναι φτιαγμένα από πυριτόλιθο ή οστά συμπεριλαμβάνονται στα εκθέματα. Τα αυθεντικά εκτίθενται στο κτίριο του μουσείου που βρίσκεται μέσα στο χωριό Δισπηλιό.

3) ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΡΑΒΙ ΟΛΥΜΠΙΑ

Το τουριστικό караβάκι του Δήμου "ΟΛΥΜΠΙΑ" θυμίζει την παράδοση προσφέροντας συναρπαστικές διαδρομές ξεκινώντας τον περίπλου της λίμνης από την προβλήτα του

Μαυροχωρίου. Η βόλτα με το καραβάκι είναι ο καλύτερος τρόπος για να γνωρίσει κανείς τα ψαροχώρια και να θαυμάσει την θέα των παραλίμνιων οικισμών και της πόλης της Καστοριάς μέσα από την εν πλω αυτή περιήγηση. Το καράβι λειτουργεί καθημερινά ως καφετέρια, δίνοντας τη δυνατότητα στους επισκέπτες να απολαύσουν τον καφέ ή το ποτό τους με θέα τη λίμνη. Το καράβι πραγματοποιεί προγραμματισμένα δρομολόγια, επίσης, διατίθεται για την πραγματοποίηση διάφορων εκδηλώσεων.

Το Μαυροχώρι ήταν το επίνειο της Καστοριάς, αποτελούσε δηλαδή, εμπορευματικό σταθμό για όσους μετακινούνταν από τους οικισμούς της ευρύτερης περιοχής προς την Καστοριά. Η μετακίνηση ανθρώπων και αγαθών γινόταν μέσα από τη λίμνη με τα παραδοσιακά «μοτόρια», τα οποία από τα μέσα περίπου του 2ου αιώνα εκτελούσαν τη λιμναία διαδρομή από την αποβάθρα του Μαυροχωρίου προς την πόλη της Καστοριάς και αντίστροφα. Τα πλοία αυτά είχαν κατασκευαστεί από τους «μοτορτζήδες» του χωριού. Η επικοινωνία με την Καστοριά, εκτός από τα «μοτόρια» γινόταν και με τις βάρκες, τα περίφημα Καστοριανά «καράβια». Την περίοδο της δικτατορίας καταργήθηκαν τα όμορφα αυτά πλοία και τη θέση τους πήραν οι αστικές γραμμές.

4) ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΕΡΙΝΩΝ ΟΜΟΙΩΜΑΤΩΝ

Το νέο αυτό Μουσείο κέρινων ομοιωμάτων ιδρύθηκε στο Μαυροχώρι Καστοριάς του Δήμου Μακεδνών από το ζεύγος Παναγιωτίδη Δημήτρη και Θεοχάρη Θεοφανώ. Σε δύο κτίρια τοπικής αρχιτεκτονικής, παρουσιάζονται σκηνές καθημερινού βίου του λαού μας, αναβιώνοντας ήθη και έθιμα πανελλαδικά. Επίσης έχει δημιουργηθεί ένα ολόκληρο χωριό προπολεμικών ετών με μαγαζιά και σπίτια σε φυσικό μέγεθος όπου οι επισκέπτες μπορούν να δουν τα παλιά ξεχασμένα επαγγέλματα – καρποποιός, γανωματής, τσαγκάρης, σιδεράς κτλ.

Τα ποικίλα εκθέματα είναι μοιρασμένα σε θεματικές ενότητες ώστε οι επισκέπτες – κυρίως οι μαθητές – να διδάσκονται εύκολα και μεθοδικά την εξέλιξη του πολιτισμού μας από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι τα σύγχρονα.

Κύκλος ψωμιού, μαλλιού, τρύγος, μαγειρικά σκεύη, η φωτιά, οι στολές, ο οπλισμός, μουσικά όργανα κτλ. Παράλληλα λειτουργεί και ως πολιτιστικό κέντρο με ποικίλες δραστηριότητες : θέατρο – μουσική – φιλολογικά βραδινά – εκθέσεις έργων καλλιτεχνών, βιβλιοθήκη κτλ.

Οι κέρινες φιγούρες σε φυσικό μέγεθος, παριστάνουν απλοϊκούς γραφικούς τύπους κάθε ηλικίας, του χωριού και της πόλης την ώρα της δουλειάς και του μόχθου με στολές εποχής. Οι αντίκες είναι αυθεντικά κομμάτια και αμέτρητες!

5) ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ

Η Μονή της Παναγίας της Μαυριώτισσας βρίσκεται τρία περίπου χιλιόμετρα Νοτιοανατολικό της Καστοριάς στην όχθη της ομώνυμης λίμνης. Πελώρια πλατάνια περιβάλλον το μοναστήρι, όπου διατηρούνται από το παλιό συγκρότημα του πολύ λίγα κτίσματα. Το καθολικό της Μονής είναι μονόχωρη εκκλησία που στην ανατολική πλευρά απολήγει σε μεγάλη εξωτερικά ημικυκλική και βαθμιδωτή κόγχη. Η ευρύχωρη τετράγωνη λιτή επικοινωνεί με τον κυρίως ναό με μια θύρα. Η τοιχογράφηση της εκκλησίας σήμερα είναι αποσπασματική. Περιορίζεται στο ιερό βήμα, στο δυτικό τοίχο του κυρίως ναού, στον ανατολικό και στο νότιο τοίχο της λιτής καθώς και στην εξωτερική όψη του νότιου τοίχου. Δύο μοναδικά νέα εικονογραφικά θέματα, εμφανίζονται στις τοιχογραφίες του φερώνυμου ναού, η λιποθυμία της Παναγίας στη Σταύρωση και το επεισόδιο του Ιεφωνία στην κοίμηση της Θεοτόκου. Και τα δύο πρωτοπαρουσιάζονται στην Καστοριά.

6) Ο ΜΙΚΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

Ο καλύτερος τρόπος για να χαρεί κάποιος το τοπίο είναι να κάνει τη διαδρομή αυτή με τα πόδια ή με ποδήλατο. Αφήνοντας τον διπλής κατευθύνσεως δρόμο που περνά από το Ντολτσό, ο διαβάτης έχει μπροστά του 7 ειδυλλιακά χιλιόμετρα ακριβώς δίπλα στη λίμνη. Ο παραλίμνιος δρόμος είναι ασφαλτοστρωμένος αλλά πολύ στενός. Τα θεόρατα πλατάνια και οι ιτιές γέρνουν πάνω από τη λίμνη. Στην αρχή αυτής της διαδρομής,

σκαρφαλωμένο πάνω στον βράχο, βρίσκεται το βυζαντινό εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου. Στο δρόμο συναντά κανείς περιπατητές και παρέες που ψαρεύουν με καλάμια Ωραίες εικόνες που φανερώνουν τη διαρκώς ανανεωμένη σχέση των ανθρώπων με τη λίμνη. Στο πλάτωμα μπροστά στην Μονή της Παναγίας Μαυριώτισσας στέκεται ένας πλάτανος 900 περίπου ετών, που έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο μνημείο της φύσης. Οι τοιχογραφίες του 12ου αιώνα βρίσκονται στο εσωτερικό και στους εξωτερικούς τοίχους του καθολικού, καθώς και στο παρεκκλήσι του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου. Οι μορφές των αγιογραφιών, φωτισμένες από το λιγοστό φως των κεριών και την αντανάκλαση της φωτιάς της σόμπας, αποκτούν άλλη διάσταση. Στις άκρες του δρόμου υπάρχει πυκνή βλάστηση.

Η ησυχία διακόπτεται συχνά από τις βουτιές των πουλιών και τα πετάγματα στις καλαμιές. Πάπιες, πελεκάνοι, ερωδιοί, κορμοράνοι βρίσκουν άφθονη τροφή στη λίμνη. Λίγοι ψαράδες απλώνουν τα δίχτυα τους με τις βάρκες, με τα «καράβια», όπως τα ονομάζουν οι Καστοριανοί. Κωπηλατούν όρθιοι, δίνοντας ώθηση στα κουπιά με το βάρος του σώματος. Οι βάρκες αυτές των λιμνών, είναι μακρόστενες, με πολύ υπερυψωμένες άκρες, πάτο που έχει κλίση και μακριά κουπιά. Παρότι έχουν βαρύ σκαρί είναι ευέλικτες και γρήγορες. Ένας άλλος τύπος πλεούμενου είναι τα μονόξυλα που είναι μικρά και χρησιμοποιούνται για ψάρεμα στα ρηγά. Είναι εντυπωσιακό ότι στο νεολιθικό λιμναίο οικισμό του Δισπηλιού ανακαλύφθηκε μια τέτοια βάρκα, κατασκευασμένη από μονοκόμματο κορμό ξύλου.

Μετά το μεταβυζαντινό ναό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, που βρίσκεται επάνω στο λόφο, στο τέλος του παραλίμιου δρόμου, βρίσκεται το κτίριο του Ναυτικού Ομίλου. Μοναδική η θέα της λίμνης από το σημείο αυτό. Ο Ναυτικός Όμιλος δραστηριοποιείται με μεγάλη επιτυχία στην κωπηλασία. Συχνά βλέπει κανείς από το σημείο αυτό παιδιά να αθλούνται στην αποβάθρα ή να κωπηλατούν στα νερά της λίμνης. Λίγο πιο πέρα βρίσκεται και το αρχοντικό Τσιατσιαπά, ένα πανέμορφο αρχοντικό που χτίστηκε το 1754. Στην κορυφή του Αγίου Αθανασίου βρίσκεται και το Τσαρδάκι.

7) ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟ ΔΑΣΟΣ

Το απολιθωμένο αυτό δάσος ανήκει στην εποχή του Κατώτερου Μειόκαινου. Όλα τα ευρήματα που ήρθαν στο φως, μας δείχνουν πως στην περιοχή εξεράγει ηφαίστειο και η λάβα του κάλυψε όλο το οικοσύστημα της. Από τα απολιθώματα της παλαιοχλωρίδας και παλαιοπανίδας που έχουμε, μπορούμε να οδηγηθούμε σε συμπεράσματα όσον αφορά, τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούσαν στην περιοχή, εκείνη την χρονική περίοδο. Έτσι, μετά από έρευνες, αποκαλύφθηκε πως η περιοχή είχε έντονο γεωμορφολογικό ανάγλυφο, με έντονες χαράδρες, κοιλάδες και βουνά όπως και, πολλά ενεργά ηφαίστεια. Από την βλάστηση που απολιθώθηκε από την λάβα, φαίνεται πως οι κλιματικές συνθήκες που επικρατούσαν ήταν τροπικό ή ίσως και υποτροπικό κλίμα. Ωστόσο, θα πρέπει να αναφέρουμε πως οι έρευνες βρίσκονται σε αρχικά στάδια. Παρόλα αυτά, τα ευρήματα είναι πολλά και σημαντικά με αποτέλεσμα να βοηθούν τους επιστήμονες στην διεξαγωγή αξιόπιστων συμπερασμάτων, για την γεωμορφολογία, την βλάστηση, την πανίδα αλλά και τις κλιματολογικές συνθήκες, που επικρατούσαν στην περιοχή. Αναφέροντας κάποια από τα ευρήματα, θα πρέπει να σημειώσουμε το απολιθωμένο δόντι, που άνηκε σε πολύ μεγάλο προϊστορικό φυτοφάγο ζώο και το δόντι ενός καρχαρία που υπολογίζεται πως είχε μήκος, μεταξύ 20 και 25 μ.. Άξιοι λόγου είναι οι κορμοί των δέντρων, φοινίκων και άλλων τροπικών ειδών, οι διάφοροι θαλάσσιοι οργανισμοί όπως, μύδια, αστερίες, κογχύλια και πολλά είδη σπονδυλωτών. Τα απολιθώματα ορίζουν την περιοχή την οποία σήμερα βρίσκονται βουνά και οροσειρές ως παραθαλάσσια, πριν από 20,000,000 χρόνια. Ιδιαίτερης ιστορικής και επιστημονικής σημασίας, είναι τα απολιθώματα κυρίως των ζώων, αφού η μελέτη τους μπορεί να ανατρέψει πολλά ιστορικά δεδομένα, σύμφωνα με τις μέχρι τώρα πληροφορίες. Σημαντικό να τονίσουμε είναι, πως η περιοχή προστατεύεται ως διατηρητέο μνημείο της φύσης. Τα ευρήματα του απολιθωμένου δάσους εκτίθενται στο μικρό σχολείο του χωριού που λειτουργεί σαν μουσείο ενώ, η αυλή του λειτουργεί σαν μίνι 'γεωπάрко απολιθωμένων κορμών'. Με το τέλος των ερευνών, θα ολοκληρωθεί και η κατασκευή του μουσείου «Παλαιοβοτανικής και Παλαιοντολογίας Απολιθωμένου Δάσους». Μέχρι τότε, ο επισκέπτης μπορεί να

ενημερώνεται και να θαυμάζει το μεγαλείο της φύσης, τόσο στο μικρό μουσείο - σχολείο με το γεωπάρκο που βρίσκεται στην αυλή του.

8) ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΟΥΜΠΕΛΙΔΙΚΗ

Τρίκογχος ναός, χρονολογείται στα μέσα του 9ου αιώνα. Χαρακτηριστικό στοιχείο και μοναδικό σε εκκλησία της Καστοριάς, ο ψηλός κυλινδρικός τρούλος (γκουμπές). Σ' αυτόν οφείλει και το όνομά της. Έχει σχήμα σταυρικό και ο τρούλος στηρίζεται σε τέσσερις συναφείς με τους τοίχους πεσσούς, καλύπτει τον σχηματιζόμενο τετράγωνο κεντρικό χώρο, ο οποίος προεκτείνεται με τέσσερις καμάρες προς τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και απολήγει στις τρεις πλευρές, εκτός από τη δυτική, σε τρεις κόγχες. Ήταν ένας από τους ναΐσκους της βυζαντινής ακρόπολης των μεσαιωνικών οχυρώσεων της Καστοριάς. Το σπουδαίο αυτό βυζαντινό μνημείο, με τοιχογραφίες στον εξωνάρθηκα, εσωνάρθηκα και κυρίως ναό, έφτασε αλώβητο ως την 1η Νοεμβρίου 1940. Τότε, σε βομβαρδισμό των Ιταλών καταστράφηκε, ευτυχώς μόνο ο τρούλος. Το 1949, βάσει παλαιών φωτογραφιών και αποτυπώσεων, ο Στ. Πελεκανίδης ανέλαβε και ολοκλήρωσε την ανακατασκευή του.

9) ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΗΝΑΝΕΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ: Η συνοικία του Ντολτσό στεγάζει και αυτόν τον μουσειακό χώρο από το 1977, υπό την φροντίδα του συλλόγου Κυριών. Όσο αφορά τα εκθέματα: όλες οι παλιές Καστοριανές φύλαγαν στα σεντούκια τους αντικείμενα που τα είχαν είτε σαν κειμήλια είτε σαν προικιά. Αντικείμενα που με το πέρασμα του χρόνου και την εξέλιξη της καθημερινότητας ήταν πλέον άχρηστα για τα νοικοκυριά τους. Αντικείμενα σύμβολα, των χρόνων που πέρασαν και στοιχεία λαογραφίας για τα χρόνια που θα έρθουν. Έτσι, τα μέλη του συλλόγου φρόντισαν να βρουν πολλά από αυτά που ήταν κομμάτια της καθημερινής ζωής των Καστοριανών, τις περασμένες δεκαετίες ή και σε κάποιες περιπτώσεις των περασμένων αιώνων. Υφαντά, πλεκτά, ρούχα, εσώρουχα, φωτογραφίες είναι μόνο κάποια από τα εκθέματα του μουσείου αυτού. Από τα σημαντικότερα εκθέματα είναι ένα μοναδικό φωτογραφικό υλικό και τα «στρωσίδια» της παλιάς Καστοριάς.

10) ΝΕΟΛΙΘΙΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΥΓΗΣ

Μόλις το 2002, ήρθε στην επιφάνεια ο Νεολιθικός οικισμός, που βρίσκεται στην Αυγή. Η αρχαιολογική σκαπάνη ανακάλυψε, υπό την εποπτεία της αρχαιολόγου κυρίας Στρατούλη, έναν οικισμό 50 - 60 στρεμμάτων, που βρίσκεται σε μία λοφώδη περιοχή μόλις 500 μ. από το σημερινό χωριό. Η έκταση που γίνονται οι ανασκαφές, δεν ξεπερνά τα 2.000 τ.μ., όμως τα ευρήματα στον χώρο αυτό, έδωσαν αρκετές πληροφορίες για τον τρόπο ζωής των ανθρώπων του οικισμού. Έτσι, ο οικισμός υπολογίζεται πως ιδρύθηκε 7.500 χρόνια πριν, και πως η ζωή σε αυτόν, διήρκησε περίπου 1.000 χρόνια. Περιμετρικά του οικισμού βρέθηκαν τάφοι, οι οποίες εκτιμάτε πως χρησιμοποιούταν για την προστασία του. Η θέση στην οποία βρισκόταν ο οικισμός, είναι ημιορεινή και στον περιβάλλοντα χώρο υπάρχουν κοιλάδες και παρόχθιες ζώνες. Τα υδρορέματα που βρισκόταν στην περιοχή, προσέφεραν πλούσια βλάστηση αλλά και γόνιμο έδαφος για τις καλλιέργειες των κατοίκων. Έτσι, δεδομένης της γόνιμης τοποθεσίας, οι κάτοικοι ασχολούνταν με την γεωργία, κυρίως την καλλιέργεια οσπρίων και δημητριακών καθώς, και με την κτηνοτροφία. Τα ευρήματα του νεολιθικού αυτού οικισμού, είναι οικιακά αντικείμενα (αγγεία, πολύχρωμα δοχεία, μπολ, κλειστά δοχεία με λαιμό), γεωργικά εργαλεία (λεπίδες δρεπανιών, μυλόλιθοι, πελέκεις), κοσμήματα, σφραγίδες και καρποί (σιτάρι, λαθούρι, φακή). Επίσης, έχουν ανακαλυφθεί φούρνοι, οικήματα και το σημαντικότερο όλων, είναι τα απομεινάρια ενός διώροφου οικήματος, του μοναδικού ίσως αυτής της εποχής. Ιδιαίτερης σημασίας, είναι τα στοιχεία που έχουμε για τον τρόπο ζωής των ανθρώπων, για την οικιστική τους οργάνωση, τις τεχνικές δόμησης, την επεξεργασία και αποθήκευση των γεωργικών προϊόντων, τον εργαλειικό εξοπλισμό και την κόσμηση. Τέλος, από την μελέτη των ευρημάτων, οι αρχαιολόγοι μπορούν να διεξάγουν συμπεράσματα για την ταφική ιδεολογία και πρακτική, της νεολιθικής αυτής κοινωνίας.

11) ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Πρόκειται για ένα μουσείο στο οποίο σώζονται παραδοσιακές τοπικές ενδυμασίες ανδρών και γυναικών της περιοχής. Στεγάζεται στο αρχοντικό των Αδελφών Εμμανουήλ

και διαθέτει σημαντική συλλογή από παραδοσιακές στολές της πόλης της Καστοριάς, καθώς και της ευρύτερης περιοχής. Η λειτουργία του βασίζεται στην προσπάθεια του μουσικοφιλολογικού συλλόγου "ARMONIA", που εργάζεται και φροντίζει για τον εμπλουτισμό και τη συμπλήρωσή του. Το μουσείο διαφυλάσσει την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου. Μαρτυρεί τον τρόπο και την ποιότητα της ζωής των κατοίκων της περιοχής και τις σχέσεις των Καστοριανών με την Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο. Τα υφάσματα και τα κοσμήματα τονίζουν τόσο την κοινωνική διαστρωμάτωση όσο και της επαφές μέσω του εμπορίου, που είχαν οι ντόπιοι με την Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο. Από τα σημαντικότερα εκθέματα είναι οι συλλογές κοσμημάτων και νομισμάτων όπως και η μεγάλη ποικιλία στολών, που οι Καστοριανοί χρησιμοποιούσαν σε απλές και επίσημες στιγμές της ζωής τους.

2.4 ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

2.4.1 ΜΠΟΥΜΠΟΥΝΕΣ

Λίγες μέρες πριν από την Κυριακή της Τυροφάγου, τα παιδιά κάθε γειτονίας συγκροτούν ομάδες και πηγαίνουν στο βουνό, κόβουν ξύλα, θάμνους και αγκάθια και τα μεταφέρουν σε αποθήκες και υπόγεια των παιδιών ώστε να αποφύγουν την υγρασία αλλά να μην κινδυνεύσουν και από επιδρομείς. Το απόγευμα της Κυριακής στερεώνουν στο έδαφος ένα μεγάλο ξύλο και γύρω του στοιβάζουν τα ξύλα και τα αγκάθια που μάζεψαν. Μόλις νυχτώσει, συγκεντρώνονται όλοι οι γείτονες, δίνουν φωτιά και απολαμβάνουν το θέαμα της φλόγας, όλοι η Καστοριά λάμπει και ακούγονται πυροβολισμοί και βεγγαλικά. Γύρω από τη φωτιά στήνεται χορός και τραγουδούν σχετικά τραγούδια. Οί φωτιές αυτές, που λέγονται <<Μπουμπούνες>> είναι έθιμο που το βρίσκουμε και σε άλλα μέρη.

2.4.2 ΡΑΓΚΟΥΤΣΑΡΙΑ

Ο εορτασμός του Καρναβαλιού στην Καστοριά είναι τριήμερος και διαρκεί από τις 6 έως 8 Ιανουαρίου. Οι γιορτές αυτές λέγονται <<ραγκουτσάρια>> η λέξη προήλθε από τη λατινική λέξη rogatore, δηλαδή ζητιάνοι, αφού οι μεταμφιεσμένοι ζητούν από τους νοικοκύρηδες να τους δώσουν δώρα, προκειμένου να διώξουν τα κακά πνεύματα. Πολλοί ξένοι παρευρίσκονται εκείνες τις μέρες στην πόλη και μαζί με τους ντόπιους, ξεχώνονται

στους δρόμους και στα σοκάκια, γιορτάζοντας με χορούς, τραγούδια, πειράγματα και με άφθονο κρασί. Η πόλη της Καστοριάς παραδίνεται σ' ένα μοναδικό τριήμερο γλέντι χαράς και ξεφαντώματος.

2.4.3 Η ΡΟΔΑΝΗ

Πρόκειται για μια ξύλινη χειροκίνητη κούνια με δύο ή τέσσερα καθίσματα που ανεβοκατεβαίνουν με τη βοήθεια ενός ατόμου. Η προέλευση της Ροδάνης είναι πανάρχαια. Το στήσιμο της Ροδάνης συνδέεται με τον εορτασμό του Πάσχα σε παλαιότερες εποχές και η λειτουργία της ξεκινάει από την Κυριακή των Βαΐων και λήγει την Κυριακή του Θωμά.

2.4.4 Ο ΚΛΗΔΟΝΑΣ

Το έθιμο αυτό έχει την καταγωγή του από την αρχαιότητα. Διατηρείται ακόμη σε πολλά μέρη της Ελλάδος και γιορτάζεται στις 24 Ιουνίου. Την παραμονή της γιορτής τα κορίτσια κάθε γειτονίας συμφωνούν για το σπίτι, όπου θα γίνει η γιορτή. Μια κοπέλα, συνήθως αυτή που στο σπίτι της θα συγκεντρωθούν τα κορίτσια, πηγαίνει με ένα δοχείο στη λίμνη ή στην βρύση να φέρει το βουβό νερό. Λέγεται βουβό, γιατί απ' τη στιγμή που θα φύγει από το σπίτι και μέχρι να γυρίσει δεν πρέπει να μιλήσει σε κανέναν. Την άλλη μέρα ανεβαίνουν στο βουνό και κόβουν ένα αγκάθι, που το στολίζουν με φρούτα και ζαχαρωτά. Μέσα στο δοχείο με το βουβό νερό ρίχνουν μεταλλικά δώρα. Την ώρα που στολίζουν τον κλήδονα τραγουδούν διάφορα τραγούδια και μετά τον στολισμό αρχίζουν διάφορους λαϊκούς χορούς.

2.4.5 Ο ΧΑΣΚΑΡΗΣ

Το βράδυ της τελευταίας απόκριας, ενώ τα μέλη της οικογένειας είναι συγκεντρωμένα γύρο από το τραπέζι, η νοικοκυρά φέρνει τον κλώστη(πλάστης για την πίτα), ένα βρασμένο και ξεφλουδισμένο αυγό και μια κλωστή για τον <<χάσκαρη>>. Ο νοικοκύρης του σπιτιού δένει στην άκρη του κλώστη την κλωστή και στην άλλη άκρη το αυγό. Ύστερα οι καθισμένοι προσπαθούν να δαγκώσουν το αυγό. Κάθε αποτυχία συνοδεύεται από δυνατά γέλια των άλλων. Η κίνηση επαναλαμβάνεται τρεις φορές.

Όποιος καταφέρει να δαγκώσει το αυγό θα είναι ο τυχερός της χρονιάς. Στο τέλος ο οικογενειάρχης ανάβει την κλωστή από την άκρη και αν καεί όλη, αυτό σημαίνει ότι θα περάσει η χρονιά για όλους χαρούμενη και ευτυχισμένη.

2.5. ΒΑΣΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ο σύγχρονος δήμος, ως φορέας της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και ως άμεσος γνώστης των προβλημάτων του τόπου, έχει πια τις προοπτικές να αναλάβει πρωτοβουλίες και να προωθήσει ενέργειες στήριξης της τοπικής οικονομίας, αλλά και αναζήτησης νέων πόρων χρηματοδότησης των έργων του από τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Η αναβάθμιση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης δραστηριοτήτων που ξεπερνούν τα στενά όρια της διαχείρισης των καθημερινών προβλημάτων της πόλης. Δημιουργήθηκε το Νομικό Πρόσωπο Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης, Παιδείας και Αθλητισμού. Το Νομικό Πρόσωπο του Δήμου προήλθε από την συγχώνευση είκοσι ένα (21) Νομικών Προσώπων των πρώην Δήμων. Στο Νομικό Πρόσωπο λειτουργούν τα παρακάτω τμήματα:

- 1) ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ το οποίο περιλαμβάνει: 17
- 2) ΤΜΗΜΑ Κ.Α.Π.Η. το οποίο περιλαμβάνει: 3 (Καστοριάς, Κορησού, Μαυροχωρίου)
- 3) ΤΜΗΜΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ το οποίο περιλαμβάνει: 3
- 4) ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ το οποίο περιλαμβάνει: 2
- 5) ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΩΝ το οποίο περιλαμβάνει: 2
- 6) ΤΜΗΜΑ ΧΟΡΩΔΙΩΝ το οποίο περιλαμβάνει: 1

2.6 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

2.6.1 ΜΥΗΣΙΣ

Ο Όμιλος Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καστοριάς «Μύησις» ιδρύθηκε στο τέλος του 2004 από άτομα με μακρόχρονη πείρα στα πολιτιστικά πράγματα της περιοχής μας, με σκοπό να διερευνήσει και να επεκτείνει τους πολιτιστικούς ορίζοντες της πόλης της Καστοριάς, φιλοδοξώντας να προσθέσει νέες δράσεις σε τομείς όπως:

Η έρευνα, η μελέτη και η ανάδειξη των τεχνών (θέατρο, μουσική, χορός, κινηματογράφος, κλπ), στοιχείων της λαϊκής παράδοσης, του πολιτισμού και της επιστήμης.

Η ενίσχυση οιασδήποτε ανυστερόβουλης πνευματικής έκφρασης,

Η συμβολή της στην άνοδο του πνευματικού, πολιτιστικού επιπέδου και των γραμμάτων καθώς και στην εκλαΐκευση τέτοιων θεμάτων, και πολλά άλλα.

Ήδη από το ξεκίνημα της η Μύηση αγκαλιάστηκε από τον κόσμο της Καστοριάς με πολύ ενδιαφέρον και δημιουργήθηκαν και λειτούργησαν τα παρακάτω τμήματα:

Εννιά τμήματα Παραδοσιακών χορών και Δρώμενων

Τμήμα θεατρικού παιχνιδιού για παιδιά

Τμήμα Θεάτρου με παραστάσεις εντός αλλά και εκτός Καστοριάς

Τμήμα μουσικής, με τη λειτουργία Δημοτικής και Λαϊκής ορχήστρας.

Τμήμα Λατινικών και Ευρωπαϊκών χορών.

2.6.2 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΠΗΛΑΙΩΤΩΝ-ΣΠΗΛΑΙΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Το σωματείο με την επωνυμία ‘Σύλλογος Σπηλαιωτών Καστοριάς έχει σκοπό της ιδρύσεως του κυρίως τη διατήρηση και τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των κατοίκων

του χωριού και κυρίως εκείνων που διαμένουν μακριά απ' αυτό. Σε τακτά χρονικά διαστήματα σε μέρες χαράς η λύπης ,εορταστικές μέρες, μέρες άλλων σημαντικών γεγονότων εκλογών βουλευτικών η δημοτικών δίνονταν η ευκαιρία στους μακριά διαμένοντες να επισκεφτούν το χωριό. Η επίσκεψη αυτή το αντάμωμα, γέμιζε τις καρδιές τους συγκίνηση. Αναβίωναν γεγονότα παλιά. Γεγονότα της παιδικής τους ηλικίας. Ξαναζωντάνευαν παλιές εποχές, περασμένες ωραίες και ανέμελες , αλλά και εποχές δύσκολες, γεμάτες κόπους και αγωνίες. Όλα αυτά λοιπόν γέννησαν την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα συντονιστικό όργανο που σκοπό είχε να συγκαλεί τους εκτός χωριού διαμένοντες χωριανούς σε οργανωμένες εκδηλώσεις. Η ιδέα αυτή ρίχθηκε τον Οκτώβριο του 1981 ημέρα Βουλευτικών τότε εκλογών. Συγκεντρωμένοι τότε στο καφεεντάκι του χωριού πάρθηκε η απόφαση. Η αναγνώριση έγινε στις αρχές του 1982. Αμέσως έγιναν αρχαιρεσίες συγκροτήθηκε το πρώτο Δ.Σ και άρχισε τις δραστηριότητες του. Το έργο δύσκολο οι ελλείψεις τεράστιες. Χώρος κατάλληλος για την στέγαση του συλλόγου δεν υπήρχε. Αλλά και κοινός χώρος κατάλληλος για τις συναντήσεις των χωριανών, χώρος για ανταλλαγή απόψεων, συζητήσεων η ψυχαγωγίας δεν υπήρχε. Με προσωπική εργασία του Δ.Σ και εθελοντική εργασία ορισμένων συγχωριανών, διαμορφώθηκε ο παραμελημένος χώρος του κοινοτικού καταστήματος. Στη συνέχεια εγκατέστησε παιδική χαρά ,και διαμορφώθηκε το σημερινό στέκι του συλλόγου. Σήμερα μετά από 27 χρόνια πορείας δραστηριοποιείτε και συμμετέχει ενεργά σε όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις του χωριού. Το σημερινό ΔΣ ανέλαβε να δημιουργήσει Λαογραφικό Μουσείο στο χώρο του δημοτικού σχολείου οι εργασίες προχωρούνε κανονικά σε πολλή μικρό διάστημα θα μπορούν να εκτεθούν στο χώρο ευρήματα από το απολιθωμένο δάσος που είναι στα όρια του χωριού μας .Φωτογραφικό υλικό με τις δραστηριότητες των συγχωριανών μας καθώς και με εργαλεία που χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι για τις εργασίες τους (Οικιακά σκεύη-παλαιά εργαλεία δουλειάς, αλλά και παλαιά μέσα ψυχαγωγίας, ραδιόφωνα, φωτογραφικές μηχανές, και φωνόγραφο). Ο υπογράφων που είναι και σημερινός πρόεδρος του συλλόγου θα ήταν αχάριστο να μην αναφέρει όλους τους πρωτεργάτες και τους ιδρυτές του συλλόγου γιατί χωρίς αυτούς δεν θα μπορούσε να γίνει τίποτε το αξιόλογο και το βασικότερο δεν θα μπορούσαν να κρατηθούν τα ήθη και έθιμα του τόπου μας ένα μεγάλο ευχαριστώ λοιπόν σε όλους αυτούς τους αφανείς μας ήρωες.

2.6.3 ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ-ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ο Σύλλογος Ποντίων Σπουδαστών Καστοριάς ιδρύθηκε το 2001. Είναι ένας καθαρά πολιτιστικός σύλλογος, με σκοπό τη δραστηριοποίηση των μελών του σε θέματα που αφορούν την Ποντιακή παράδοση καθώς και τη διάδοσή της. Επιπλέον, ο μεγαλύτερος σκοπός του συλλόγου, ο οποίος αποτέλεσε και σκοπός ίδρυσης, είναι η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων, βαθιά πληγή του Ποντιακού Ελληνισμού. Η αλήθεια είναι πως για να ασχοληθεί κανείς με θέματα παράδοσης, πρέπει αρχικά να του αρέσει. Επιπλέον ο χρόνος έδειξε πως μέσα στο Σύλλογο γεννιούνται γερές φιλίες μεταξύ των μελών.

2.6.4 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κλεισούρας «Ο Δάρβαρης» ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1984 στην Κλεισούρα Καστοριάς με σκοπό τον εξωραϊσμό του χωριού, τη δημιουργία και λειτουργία εντευκτηρίου, την προώθηση των γραμμάτων και των τεχνών, τη διαφύλαξη των παραδόσεων του χωριού, τη διοργάνωση εορταστικών, πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, τη δημιουργία/λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης και την ίδρυση χορευτικού ομίλου.

2.6.5 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΣΑΡΣΙ-ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Τσαρσί ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 2012 από μια ομάδα νέων της περιοχής του Ιστορικού κέντρου της Καστοριάς. Η ίδρυση του συλλόγου ήταν άμεση ανάγκη των κατοίκων του ιστορικού κέντρου της πόλης καθώς βλέπουν μέρα με την ημέρα την περιοχή τους να ερημώνει. Σκοπό έχει να βοηθήσουν στην ανασυγκρότηση αλλά και στην αναβάθμιση της περιοχής που τα τελευταία 20 (σχεδόν) χρόνια βουλιάζει στην παρακμή παραμελημένη από όλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Η ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

3.1.1 Μεθοδολογία έρευνας

Η έρευνα διεξήχθη με τη μορφή μελέτη περίπτωσης του δήμου Καστοριάς.

Το είδος της έρευνας που εφαρμόστηκε στην παρούσα μελέτη είναι η ποσοτική, καθώς βασίζεται σε ερωτηματολόγιο τυποποιημένων ερωτήσεων κλειστού τύπου, με διπολικές ερωτήσεις όπου η απάντηση δίνεται με ένα “ναι” ή “όχι” καθώς και με ερωτήσεις με χρήση κλίμακας Likert- κλίμακας, όπου προσπαθεί να αντλήσει το ποιά είναι η στάση του συμμετέχοντα σε ένα θέμα/πρόταση, αν συμφωνεί ή διαφωνεί σε αναλογία με αριθμητικά σύμβολα (π.χ. 5=πάρα πολύ κλπ.)

Το ερωτηματολόγιο χορηγήθηκε αποκλειστικά μέσω του διαδικτύου(www.surveymonkey.com)

Το ερωτηματολόγιο συμπλήρωσαν 50 άτομα, 29 άνδρες και 21 γυναίκες

Η ανάπτυξη της συγκεκριμένης έρευνας είναι αποτέλεσμα πρωτογενούς έρευνας, συλλογής και επεξεργασία δεδομένων.

Η μελέτη περίπτωσης που επιλέχθηκε δεν περιλάμβανε κάποιο συγκεκριμένο ζήτημα προς επίλυση, αλλά σκοπό είχε να εξετάσει τη σημερινή εικόνα των πολιτιστικών φορέων και δραστηριοτήτων του δήμου μέσα στην κρίση, καθώς και το πως έχει επηρεάσει την συλλογική αντίληψη για την αναγκαιότητα της διατήρησης πολιτιστικής ζωής του τόπου.

Το είδος της δειγματοληψίας είναι η απλή τυχαία δειγματοληψία και ο πληθυσμός αναφοράς της μελέτης είναι ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα 50 τυχαίων κατοίκων του δήμου.

3.1.2 Αντικείμενο και στόχοι

Στόχος της παρούσας έρευνας είναι οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην πολιτιστική ζωή της περιοχής της Καστοριάς καθώς και τις επιπτώσεις στις πολιτιστικές δραστηριότητες του δήμου.

3.1.3 Τα αποτελέσματα της έρευνας

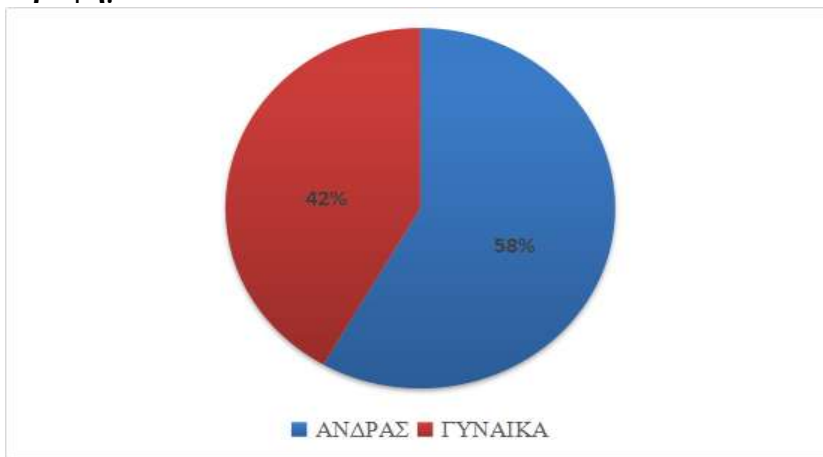
Σε αυτό το σημείο αναλύονται σε γραφήματα και πίνακες, τα αποτελέσματα της έρευνας μέσα από το θεωρητικό πλαίσιο για την επίδραση της οικονομικής κρίσης στο δήμο της Καστοριάς.

Δημογραφικά στοιχεία

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 : Φύλο

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΝΔΡΕΣ	29	58%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	21	42%

Γράφημα 3.1.

Όσο αφορά στο φύλο απάντησαν στα ερωτηματολόγια 29 άνδρες με ποσοστό 58% και 21 γυναίκες με ποσοστό 42%.

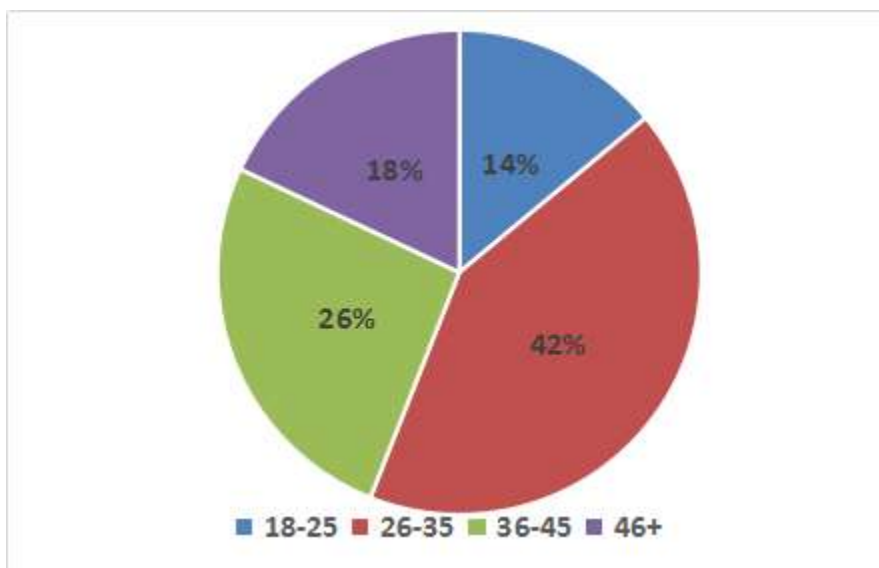
ΠΙΝΑΚΑΣ 2 : Ηλικία

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
18 -25	7	14%
26 -35	21	42%
36 -45	11	26%
46+	9	18%

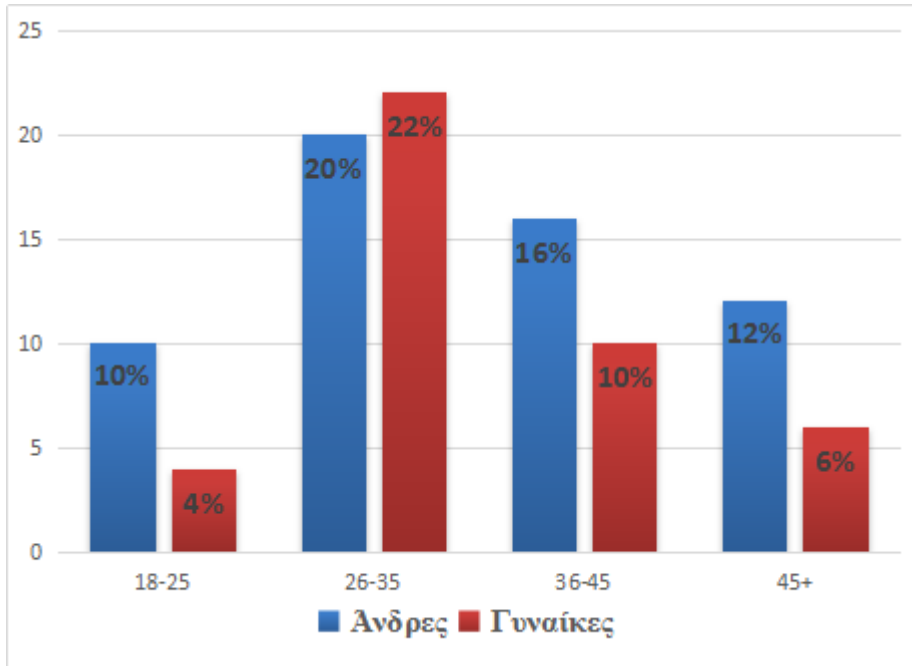
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1 : Ηλικία ανά φύλο

ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
18 -25	5 - 2	10% - 4%
26 -35	10 - 11	20% - 22%
36 -45	8 - 5	16% - 10%
46+	6 - 3	12% - 6%

Γράφημα 3.1.1.

Γράφημα 3.1.2

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 3.1.2 το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα προέρχεται από τις ηλικίες 26-35 ετών και 36-45 ετών με ποσοστό 42% και 26% αντίστοιχα. Στις ηλικίες 18-25 ετών και 46+ ετών τα ποσοστά είναι της τάξης 14% και 18%, κατά πολύ μικρότερα έναντι των προηγούμενων.

Από τον πίνακα 3.1.3 παρατηρούμε στους άνδρες και τις γυναίκες 26-35 τα ποσοστά είναι υψηλότερα των υπολοίπων ερωτηθέντων. Στις ηλικίες 18-25 ετών και 45+ ετών έχουμε τα μικρότερα ποσοστά.

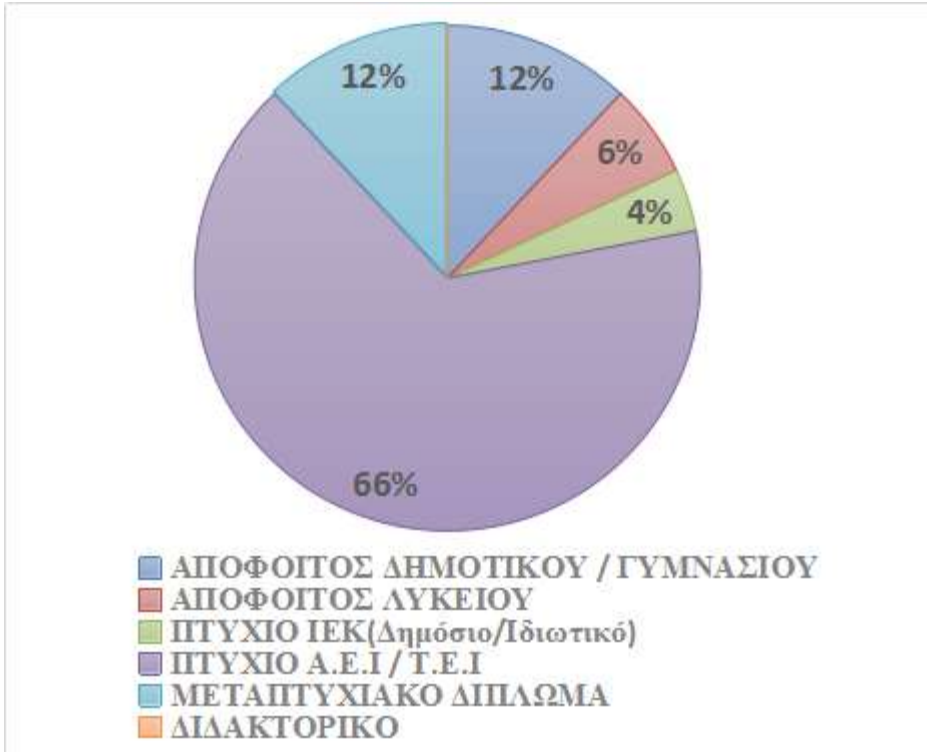
ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Μορφωτικό επίπεδο

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ/ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	5	10.4%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ	3	6,3%
ΠΤΥΧΙΟ ΙΕΚ(ΔΗΜΟΣΙΟ/ΙΔΙΩΤΙΚΟ)	2	4,2%
ΠΤΥΧΙΟ Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.	32	66,7%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ	6	12.5%
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	0	0%

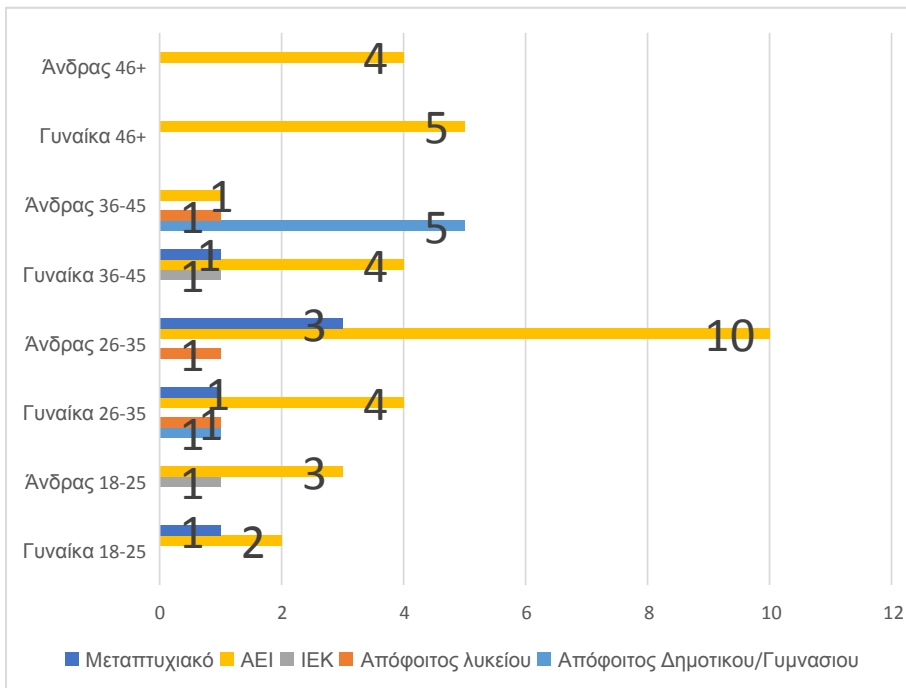
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1: Μορφωτικό επίπεδο ανά φύλο & ηλικία

ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ	Ηλικία	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ/ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	18-25		0%
	26-35	0-1	0% - 2%
	36-45	5-0	10% - 0%
	46+		0%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ	18-25		0%
	26-35	1-1	2% - 2%
	36-45	1-0	2% - 0%
	46+		0%
ΠΤΥΧΙΟ ΙΕΚ(ΔΗΜΟΣΙΟ/ΙΔΙΩΤΙΚΟ)	18-25	1-0	2% - 0%
	26-35		0%
	36-45	0-1	0% - 2%
	46+		0%
ΠΤΥΧΙΟ Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι.	18-25	3-2	6% - 4%
	26-35	10-4	20% - 8%
	36-45	1-4	2% - 8%
	46+	4-5	8% - 10%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ	18-25	0-1	0% - 2%
	26-35	3-1	6% - 2%
	36-45		0%
	46+	0-1	0% - 2%
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	18-25		
	26-35		
	36-45		
	46+		0%

Γράφημα 3.1.3

Γράφημα 3.1.4

Στο γράφημα 3.1.4. βλέπουμε σε ότι αφορά στην εκπαίδευση το δείγμα ήταν επαρκώς αντιπροσωπευτικό, επομένως έχουμε χαμηλά ποσοστά με 12% απόφοιτοι δημοτικού/γυμνασίου, 6% απόφοιτοι λυκείου. ενώ στον αντίποδα, 66% είναι απόφοιτοι κάποιας Ανώτερης η Ανώτατης σχολής, ενώ υπάρχουν 12% συμμετέχοντες που έχουν συνεχίσει τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Στο παρακάτω γράφημα 3.1.5 φαίνεται η ηλικίες των ερωτηθέντων στις ηλικίες 18-25 έχουμε για τους άνδρες 3 πτυχία Α.Ε.Ι και ένα πτυχίο Ι.Ε.Κ. στις γυναίκες 2 πτυχία Α.Ε.Ι. και 1 μεταπτυχιακό. 26-35 για τους άνδρες 10 πτυχία Α.Ε.Ι., 3 μεταπτυχιακά και ένας απόφοιτος λυκείου στις γυναίκες 4 πτυχία Α.Ε.Ι., 1 μεταπτυχιακό και από 1 συμμετοχή στις κατηγορίες απόφοιτος λυκείου και απόφοιτος δημοτικού/γυμνασίου. 36-45 για τους άνδρες 5 απόφοιτους δημοτικού/γυμνασίου και από 1 συμμετοχή ΑΕΙ και απόφοιτος λυκείου και στις ηλικίες 46+ για τους άνδρες 4 πτυχία ΑΕΙ και για τις γυναίκες 5 πτυχία Α.Ε.Ι.

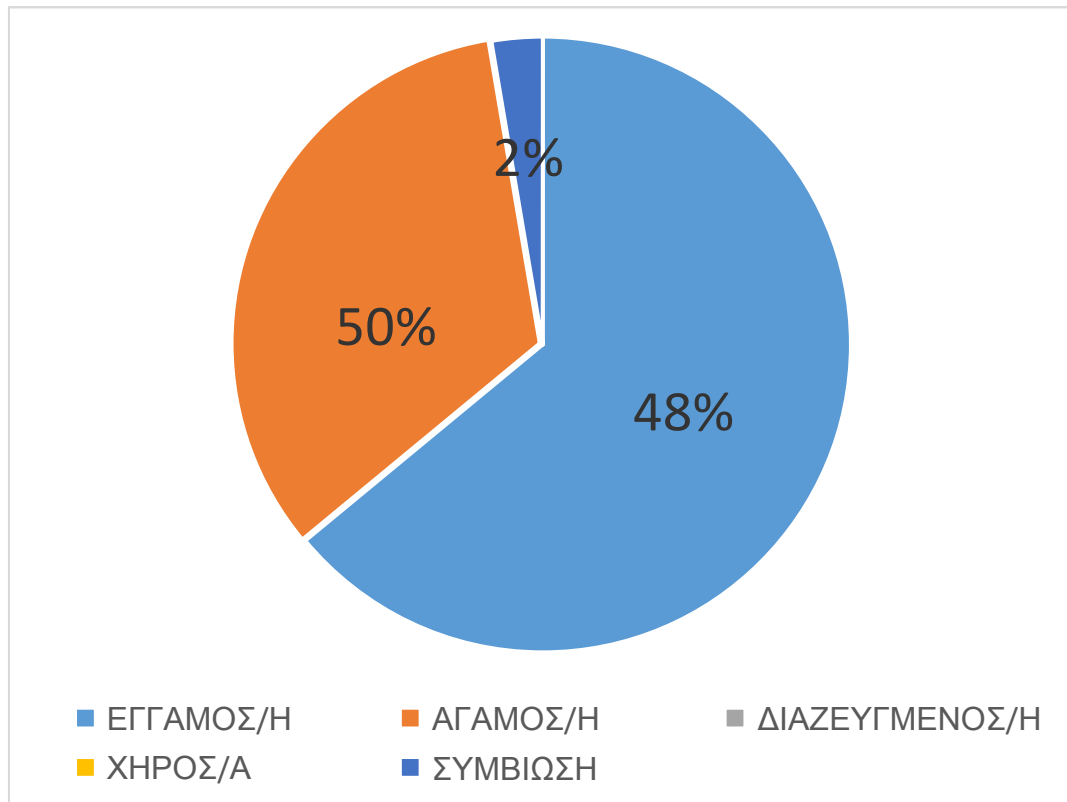
ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Οικογενειακή κατάσταση

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΕΓΓΑΜΟΣ/Η	22	48%
ΑΓΑΜΟΣ/Η	25	50%
ΧΗΡΟΣ/Α	0	0%
ΣΥΜΒΙΩΣΗ	1	2%

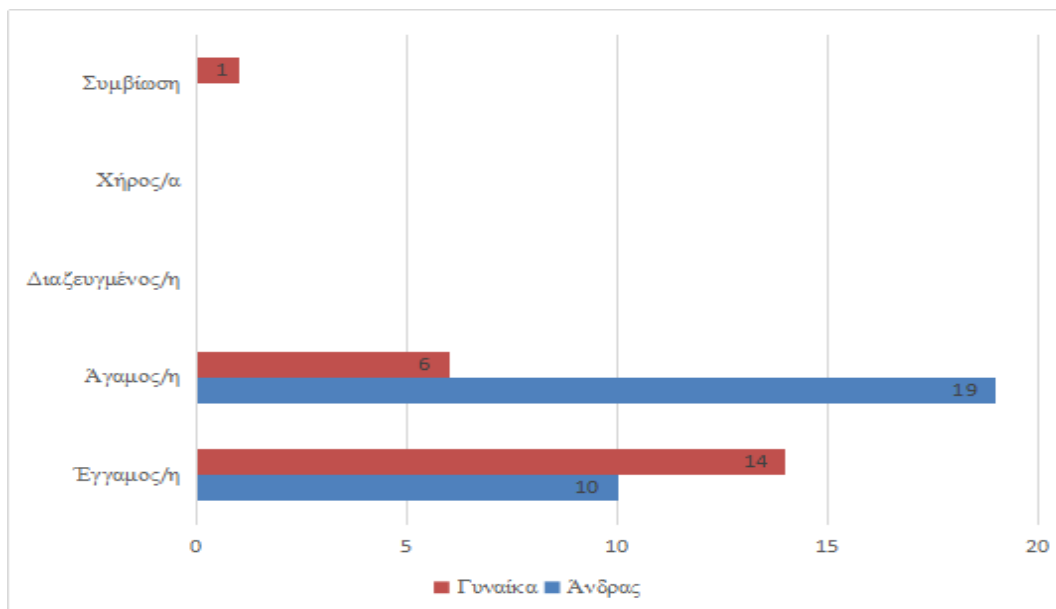
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1: Οικογενειακή κατάσταση ανά φύλο

ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΕΓΓΑΜΟΣ/Η	10-14	20% - 28%
ΑΓΑΜΟΣ/Η	6-19	12% - 38%
ΧΗΡΟΣ/Α	0	0%
ΣΥΜΒΙΩΣΗ	0-1	0% - 2%

Γράφημα 3.1.5

Γράφημα 3.1.6

Στο Γράφημα 3.1.5 παρατηρούμε την οικογενειακή κατάσταση των συμμετεχόντων η οποία είναι η εξής:

- Τη κατηγορία Έγγαμος/η δήλωσαν 24 συμμετέχοντες.
- Τη κατηγορία Άγαμος/η δήλωσαν 25 συμμετέχοντες.
- Η κατηγορία Διαζευγμένος/η δεν δηλώθηκε από κανένα συμμετέχοντα.
- Η κατηγορία Χήρος/α δεν δηλώθηκε από κανένα συμμετέχοντα.
- Τη κατηγορία Συμβίωση δήλωσαν 1 συμμετέχοντες.

Στο Γράφημα 3.1.6 παρατηρούμε την οικογενειακή κατάσταση των ερωτηθέντων ανά φύλο όπου το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η κατηγορία άγαμοι και το μεγαλύτερο ποσοστό ως προς το φύλο φαίνεται στους άνδρες, ενώ στην κατηγορία έγγαμοι το μεγαλύτερο ποσοστό παρουσιάζεται στις γυναίκες.

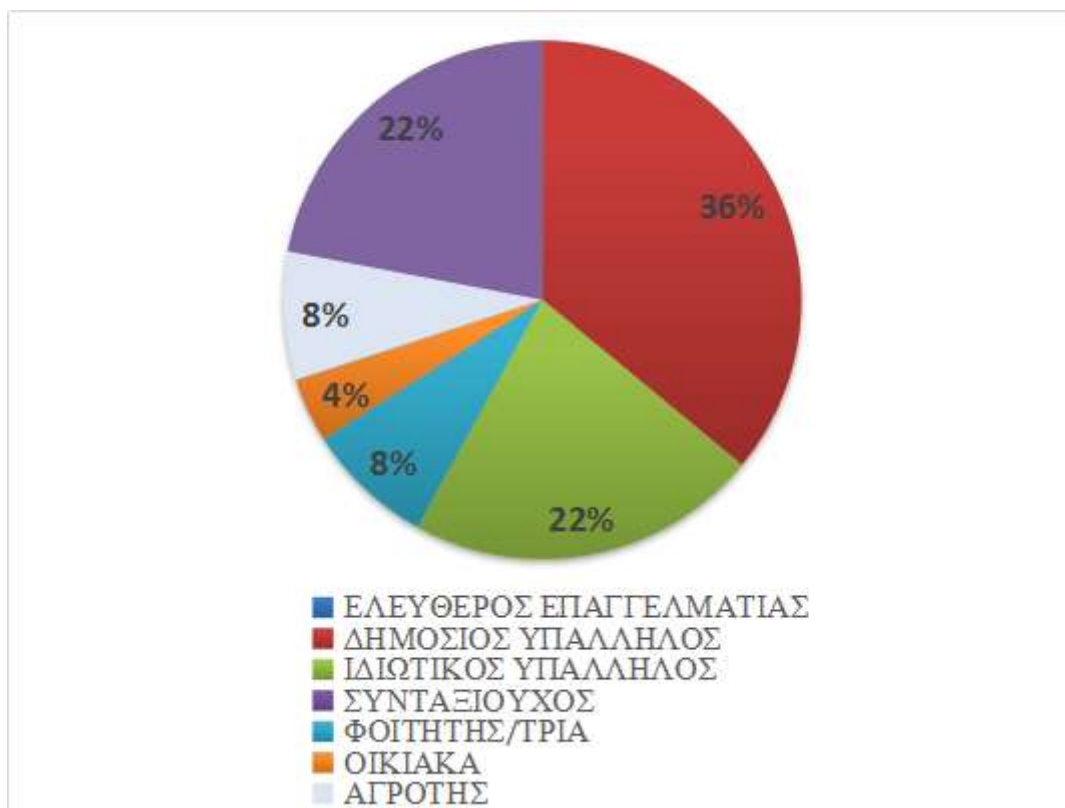
ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Επάγγελμα

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	0	0%
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	18	36%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	11	22%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	0	0%
ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ	4	8%
ΟΙΚΙΑΚΑ	2	4%
ΑΓΡΟΤΗΣ	4	8%
ΑΝΕΡΓΟΣ	11	22%

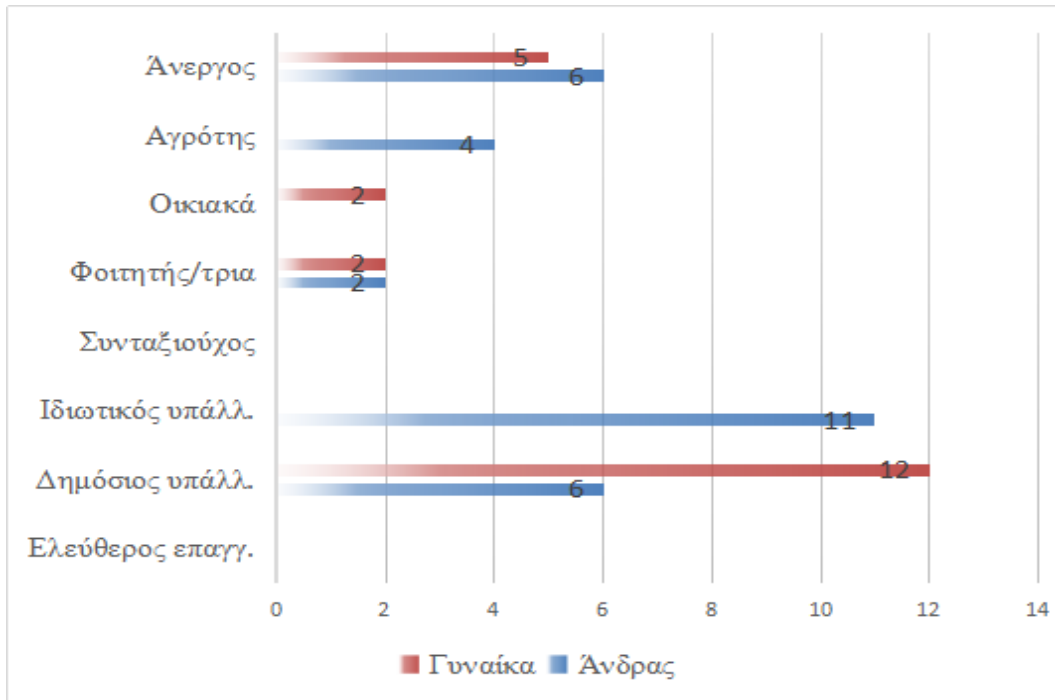
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1: Επάγγελμα ανα φύλο

ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	0	0%
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	6-12	12% - 24%
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	11-0	22% - 0%
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ	0	0%
ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ	2-2	4% - 4%
ΟΙΚΙΑΚΑ	0-2	0% - 4%
ΑΓΡΟΤΗΣ	4-0	8% - 0%
ΑΝΕΡΓΟΣ	6-5	12% - 10%

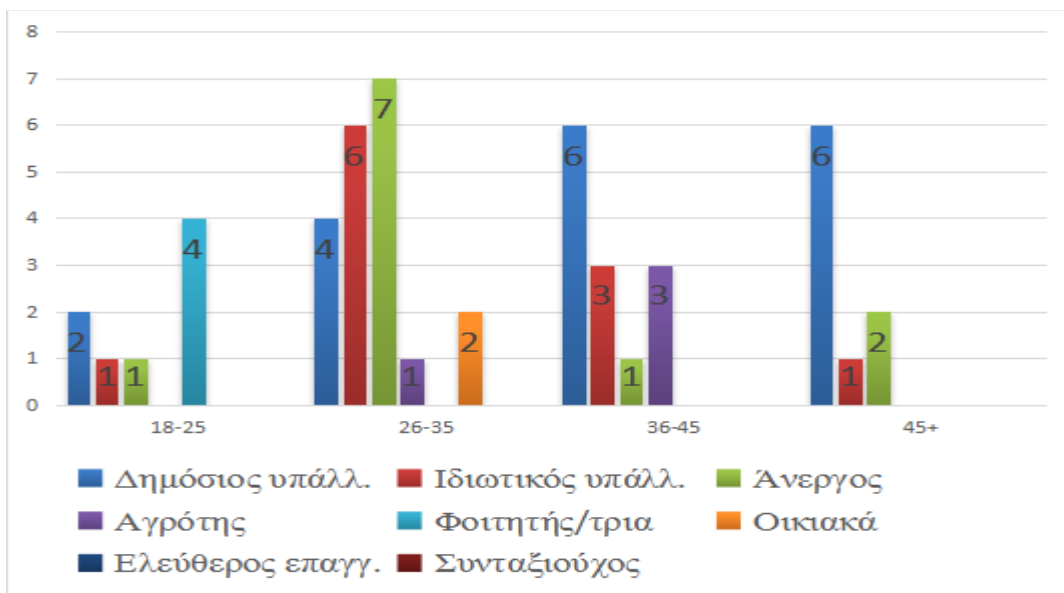
Γράφημα 3.1.7

Γράφημα 3.1.8

Γράφημα 3.1.9

Στο Γράφημα 3.1.7 βλέπουμε το επάγγελμα που δήλωσαν οι συμμετέχοντες και είναι οι εξής:

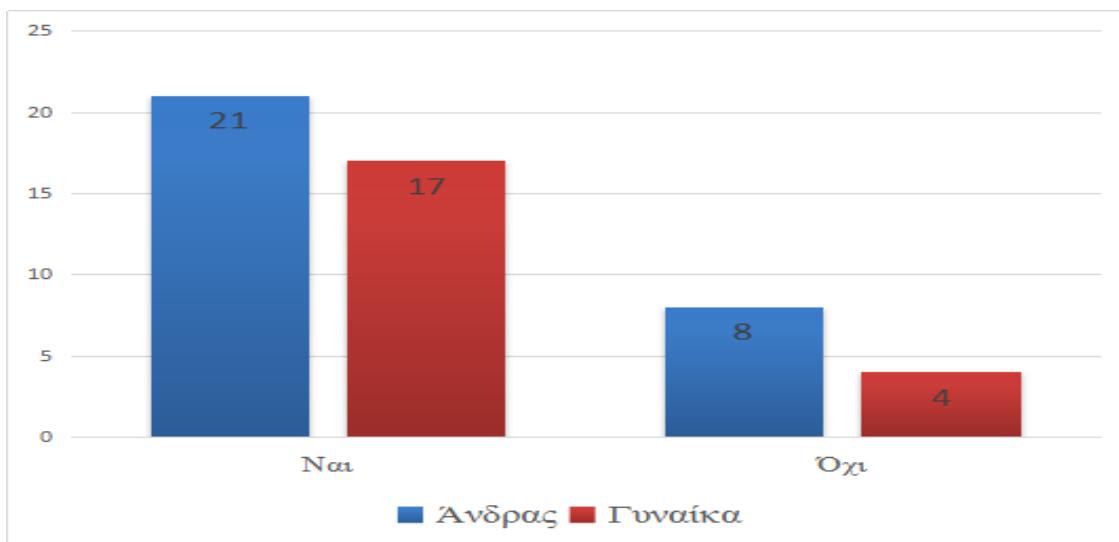
- Η κατηγορία Ελεύθερος επαγγελματίας δεν δηλώθηκε από κανένα συμμετέχοντα.
- Τη κατηγορία Δημόσιος υπάλληλος δήλωσαν 18 συμμετέχοντες.
- Τη κατηγορία Ιδιωτικός υπάλληλος δήλωσαν 11 συμμετέχοντες.
- Η κατηγορία Συνταξιούχος δεν δηλώθηκε από κανένα συμμετέχοντα
- Τη κατηγορία Φοιτητής/τρια δήλωσαν 4 συμμετέχοντες.
- Τη κατηγορία Οικιακά δήλωσαν 2 συμμετέχοντες.
- Τη κατηγορία Αγρότης δήλωσαν 4 συμμετέχοντες.
- Τη κατηγορία Άνεργος δήλωσαν 11 συμμετέχοντες.

Στο Γράφημα 3.1.8 παρατηρούμε πως τα επικρατέστερα επαγγέλματα που δηλώθηκαν απο τους ερωτηθέντες

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Είστε κάτοικος της περιοχής(Δήμος Καστοριάς);

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΝΑΙ	36	75%
ΟΧΙ	12	25%

Γράφημα 3.1.10

Στην ακόλουθη έρευνα συμμετείχαν 29 άνδρες και 21 γυναίκες

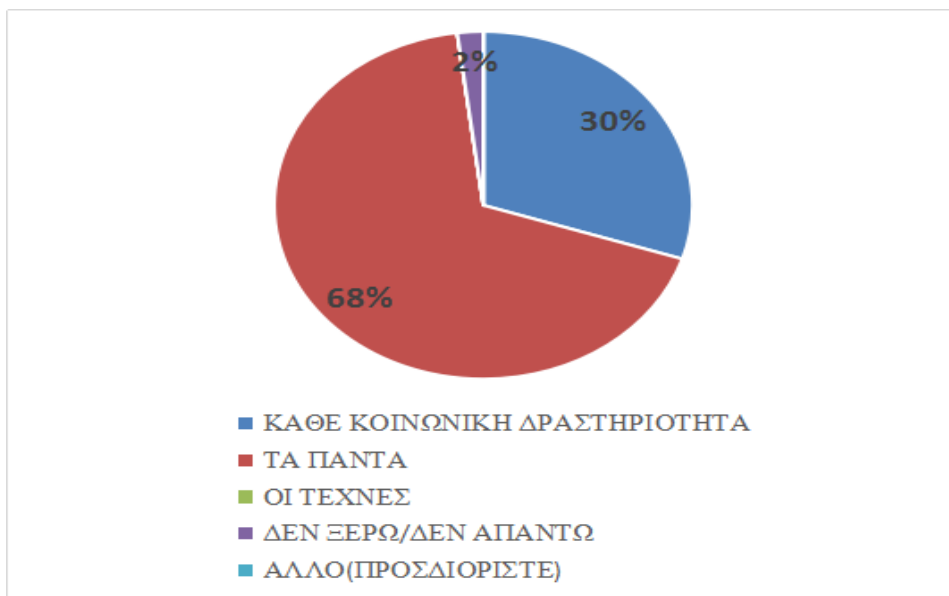
Από το σύνολο των 29 ανδρών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, οι 21 είναι κάτοικοι της περιοχής της Καστοριάς, ενώ οι 8 όχι.

Αντίστοιχα από τις 21 γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα οι 17 είναι κάτοικοι της περιοχής της Καστοριάς, ενώ οι 4 όχι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Τι είναι κατά την άποψη σας πολιτισμός;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΚΑΘΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	15	30%
ΤΑ ΠΑΝΤΑ	34	68%
ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ	0	0%
ΔΕΝ ΞΕΡΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	1	2%
ΑΛΛΟ(ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΕ)	0	0%

Γράφημα 3.1.11

Στην ερώτηση αυτή σχετικά με το πώς στοιχειοθετούν τον πολιτισμό οι ερωτηθέντες είχαν να επιλέξουν μεταξύ των απαντήσεων:

-Κάθε κοινωνική δραστηριότητα

-τα πάντα

-οι τέχνες

-δεν ξέρω/δεν απαντώ.

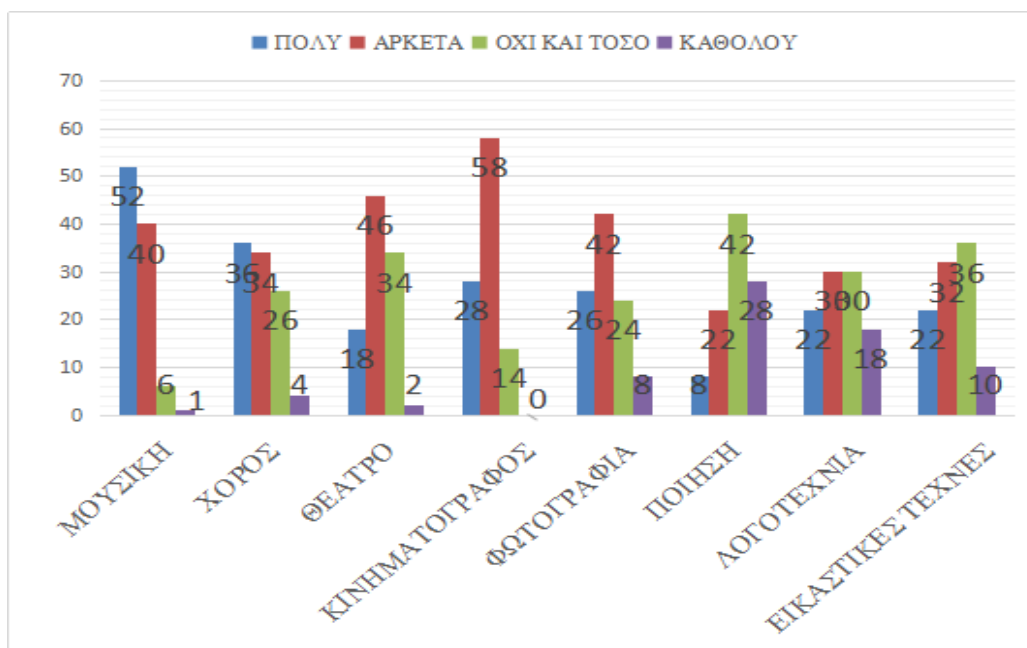
Το μεγαλύτερο ποσοστό 68%, σύνολο 34 ερωτηθέντες απάντησαν πως ο πολιτισμός για αυτούς είναι τα πάντα. Το 30%, σύνολο 15 ατόμων θεωρούν ως πολιτισμό τις τέχνες. Ενώ μόνο 1 άτομο απάντησε πως δεν ξέρει τι είναι ο πολιτισμός

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Πόσο σας εκφράζουν οι παρακάτω μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ				ΠΟΣΟΣΤΑ			
	ΠΟΛΥ	ΑΡΚΕΤΑ	ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΟΣΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΠΟΛΥ	ΑΡΚΕΤΑ	ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΟΣΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ	26	20	3	1	52%	40%	6%	2%
ΧΟΡΟΣ	18	17	13	2	36%	34%	26%	4%
ΘΕΑΤΡΟ	9	23	17	1	18%	46%	34%	2%
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	14	29	7	0	28%	58%	14%	0%
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ	13	21	12	4	26%	42%	24%	8%
ΠΟΙΗΣΗ	4	11	21	14	8%	22%	42%	28%
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	11	15	15	9	22%	30%	30%	18%
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	11	16	18	5	22%	32%	36%	10%

Γράφημα 3.1.12

Στην ερώτηση δόθηκαν οι μορφές τέχνης καθώς και διαβαθμισμένες απαντήσεις ξεκινώντας από το πολύ, αρκετά, όχι και τόσο, καθόλου.

Η μουσική και ο χορός ενδιαφέρουν πολύ τους ερωτηθέντες σε ποσοστό 52% (26 άτομα) και 36% (18 άτομα) αντίστοιχα.

Ο κινηματογράφος σε ποσοστό 58% (29 άτομα) τους ενδιαφέρει αρκετά, ενώ το θέατρο σε ποσοστό 46% (23 άτομα).

Η ποίηση έχει τα χαμηλότερα ποσοστά ενδιαφέροντος καθώς ένα 42% (21 άτομα) απάντησαν πως δεν τους ενδιαφέρει και τόσο, ενώ ένα 28% (14 άτομα) δεν ενδιαφέρονται καθόλου.

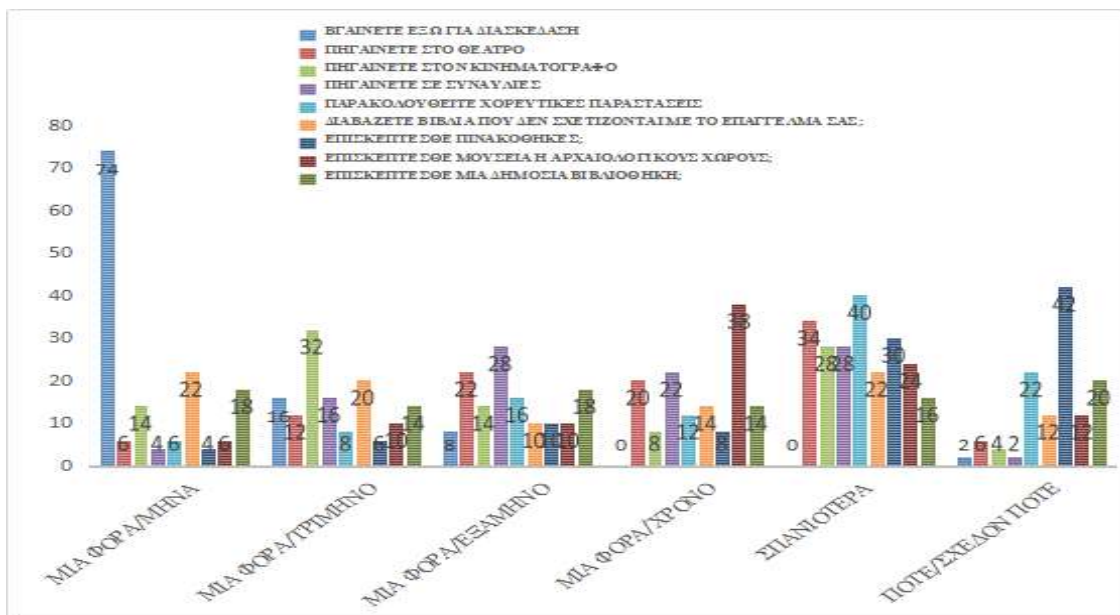
Η φωτογραφία, η λογοτεχνία και οι εικαστικές τέχνες ενδιαφέρουν αρκετά τους ερωτηθέντες σε ποσοστό 42% (21 άτομα), 30% (15 άτομα) και 32% (16 άτομα) αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Πόσο συχνά περίπου

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ					
	Τουλάχιστον μια φορά το μήνα	Τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο	Τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο	Τουλάχιστον μια φορά το χρόνο	Σπανιότερα	Ποτέ ή σχεδόν ποτέ
Βγαίνετε έξω για διασκέδαση	37	8	4	0	0	1
Πηγαίνετε στο θέατρο;	3	6	11	10	17	3
Πηγαίνετε στον κινηματογράφο;	7	16	6	4	14	2
Πηγαίνετε σε συναυλίες;	2	8	14	11	14	1
Παρακολουθείτε χορευτικές παραστάσεις;	2	4	7	6	20	11
Διαβάζετε βιβλία που δεν σχετίζονται με το επάγγελμά σας;	11	10	5	7	11	6
Επισκέπτεσθε πινακοθήκες(γκαλερί) ή χώρους τέχνης;	2	3	5	4	15	21
Επισκέπτεσθε μουσεία ή αρχαιολογικούς χώρους;	3	5	5	19	12	6
Επισκέπτεσθε μια δημόσια βιβλιοθήκη;	9	7	9	7	8	10

	ΠΟΣΟΣΤΑ					
	Τουλάχιστον μια φορά το μήνα	Τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο	Τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο	Τουλάχιστον μια φορά το χρόνο	Σπανιότερα	Ποτέ ή σχεδόν ποτέ
Βγαίνετε έξω για διασκέδαση	74%	16%	8%	0%	0%	2%
Πηγαίνετε στο θέατρο;	6%	12%	22%	20%	34%	6%
Πηγαίνετε στον κινηματογράφο;	14%	32%	14%	8%	28%	4%
Πηγαίνετε σε συναυλίες;	4%	16%	28%	22%	28%	2%
Παρακολουθείτε χορευτικές παραστάσεις;	4%	8%	14%	12%	40%	22%
Διαβάζετε βιβλία που δεν σχετίζονται με το επάγγελμά σας;	22%	20%	10%	14%	22%	12%
Επισκέπτεσθε πινακοθήκες(γκαλερί) ή χώρους τέχνης;	4%	6%	10%	8%	30%	42%
Επισκέπτεσθε μουσεία ή αρχαιολογικούς χώρους;	6%	10%	10%	38%	24%	12%
Επισκέπτεσθε μια δημόσια βιβλιοθήκη;	18%	14%	18%	14%	16%	20%

Γράφημα 3.1.13

Στην ερώτηση του πόσο συχνά περίπου βγαίνουν έξω, πηγαίνουν θέατρο ή παρακολουθούν κάποιες πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα ένα 74% (37 άτομα) βγαίνει έξω μια φορά το μήνα.

Σπάνια και σε ποσοστό 34% (17 άτομα) πηγαίνουν στο θέατρο και 40% (20 άτομα) σπάνια παρακολουθούν χορευτικές παραστάσεις, ενώ ένα 22% (11 άτομα) δεν πάει ποτέ.

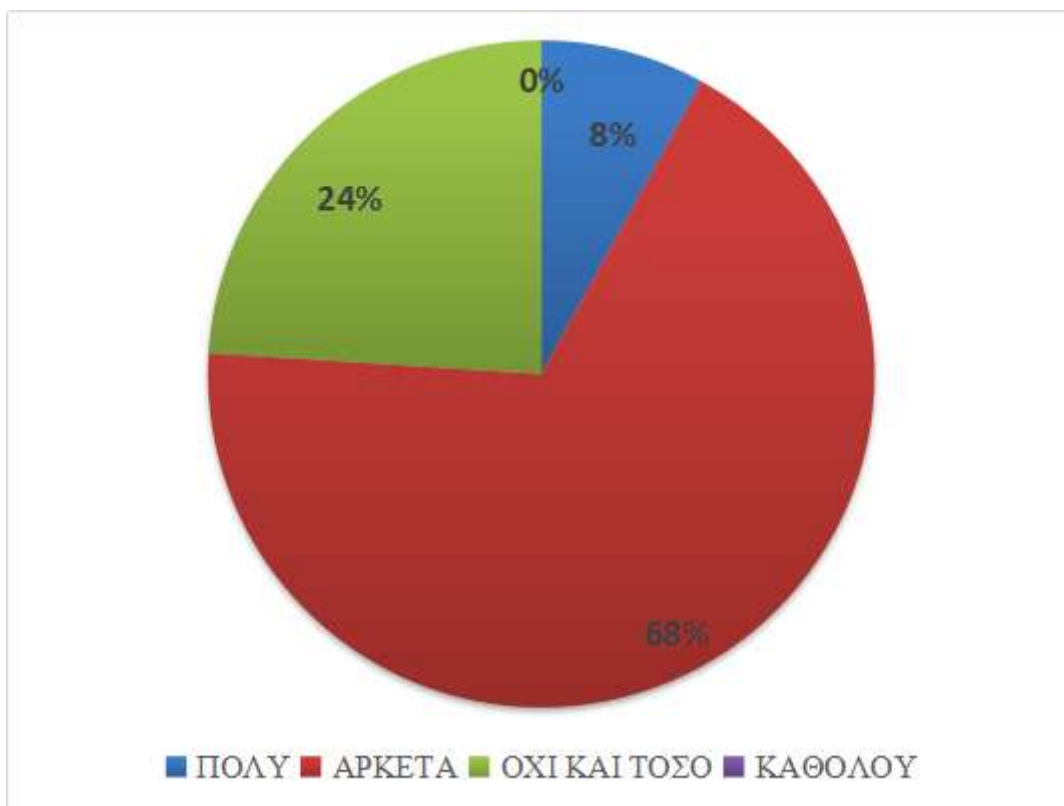
Με υψηλό ποσοστό συχνότητας 22% φαίνεται να διαβάζουν βιβλία τουλάχιστον μια φορά το μήνα.

Οι πινακοθήκες και οι χώροι τέχνης φαίνεται να μην ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τους ερωτηθέντες καθώς σε ένα ποσοστό 42% (21 άτομα) απάντησαν πως δεν πάνε ποτέ ή σχεδόν ποτέ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Πόσο ενημερωμένος θα λέγατε ότι είστε για θέματα πολιτισμού;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΠΟΛΥ	4	8%
ΑΡΚΕΤΑ	34	68%
ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΟΣΟ	12	24%
ΚΑΘΟΛΟΥ	0	0%

Γράφημα 3.1.14

Οι διαβαθμισμένες απαντήσεις στην ερώτηση αυτή ήταν

-Πολύ. Οι ερωτηθέντες σε ποσοστό 8%, φέρεται να είναι πολύ ενημερωμένοι για τα πολιτιστικά θέματα.

-Αρκετά. Η απάντηση αυτή συγκέντρωσε και το μεγαλύτερο ποσοστό 68% (34 άτομα)

-Όχι και τόσο. Αρκετά υψηλό το ποσοστό 24% και σε αυτήν την απάντηση.

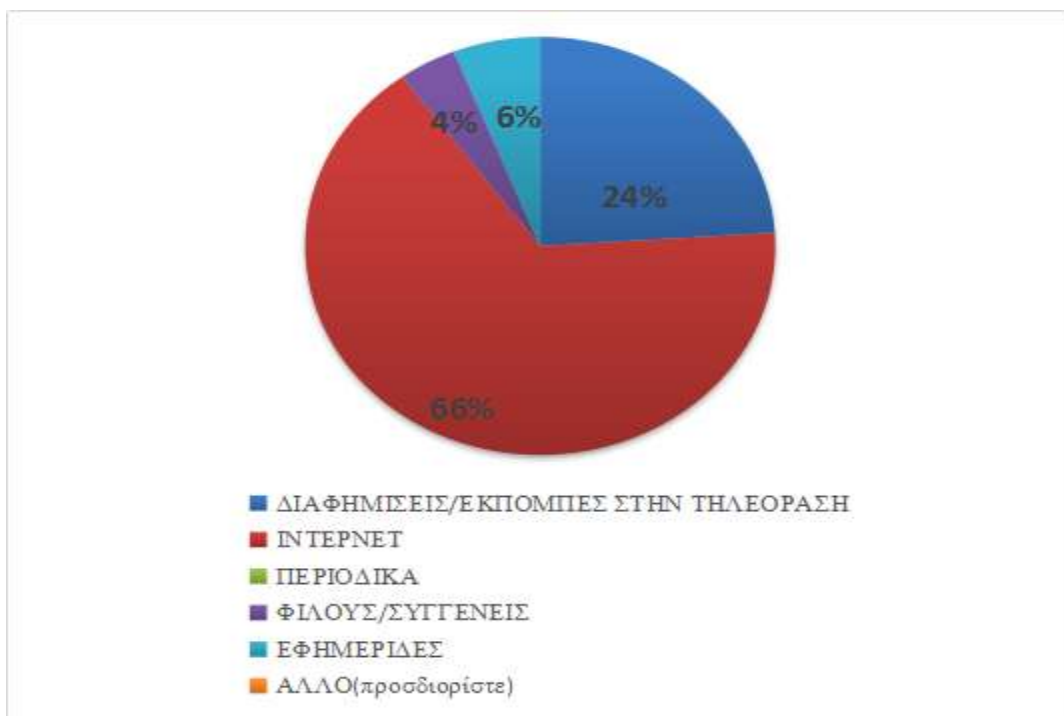
-Καθόλου. Δεν απαντήθηκε από κανέναν ερωτηθέντα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Από που ενημερώνεστε συνήθως για θέματα πολιτισμού;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ/ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	12	24%
ΙΝΤΕΡΝΕΤ	33	66%

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	0	0%
ΦΙΛΟΥΣ/ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	2	4%
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ	3	6%
ΑΛΛΟ(προσδιορίστε)	0	0%

Γράφημα 3.1.15

Όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα 12 άτομα (24%) από τους ερωτηθέντες απάντησαν πως για θέματα πολιτισμού ενημερώνονται από την τηλεόραση μέσω εκπομπών και διαφημίσεων.

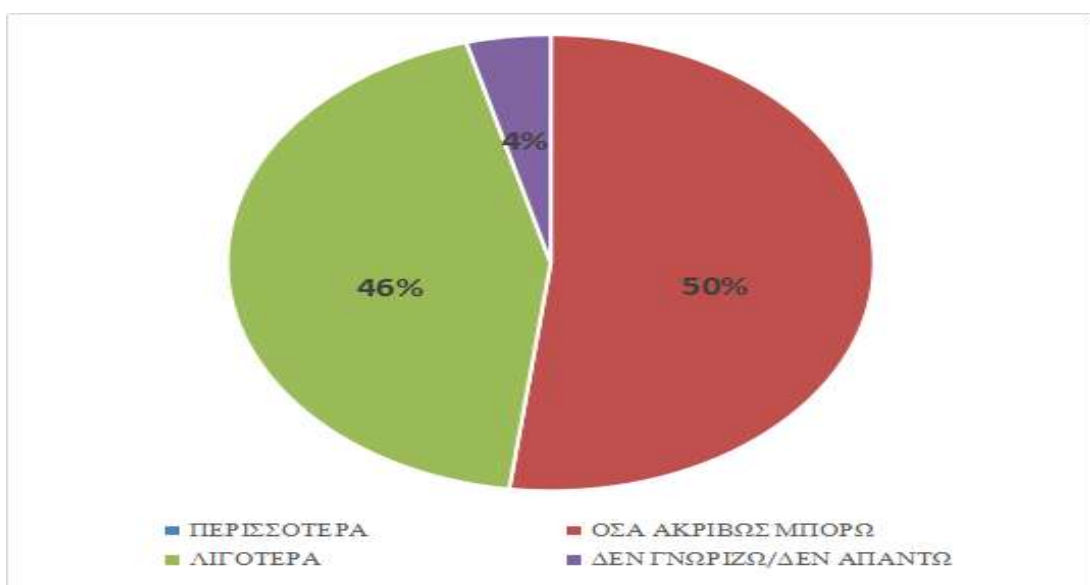
Αναμενόμενα, το υψηλότερο ποσοστό 66%, δηλαδή 33 άτομα ενημερώνονται από το ίντερνετ

Με μικρότερα ποσοστά 6% και 4% οι ερωτηθέντες ενημερώνονται από εφημερίδες ή από φίλους τους, αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Τα χρήματα που ξοδεύετε για τις διάφορες μορφές τέχνης είναι περισσότερα ή λιγότερα από όσα θα μπορούσατε παίρνοντας υπόψη και τις άλλες σας υποχρεώσεις;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ	0	0%
ΟΣΑ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΠΟΡΩ	25	50%
ΛΙΓΟΤΕΡΑ	23	46%
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	2	4%

Γράφημα 3.1.16

Ενδιαφέρον είναι το ποσοστό των απαντήσεων και σε αυτήν την ερώτηση.

Με ποσοστό 50%, οι ερωτηθέντες απάντησαν πως ξοδεύουν για τις διάφορες μορφές τέχνης, όσα χρήματα μπορούν

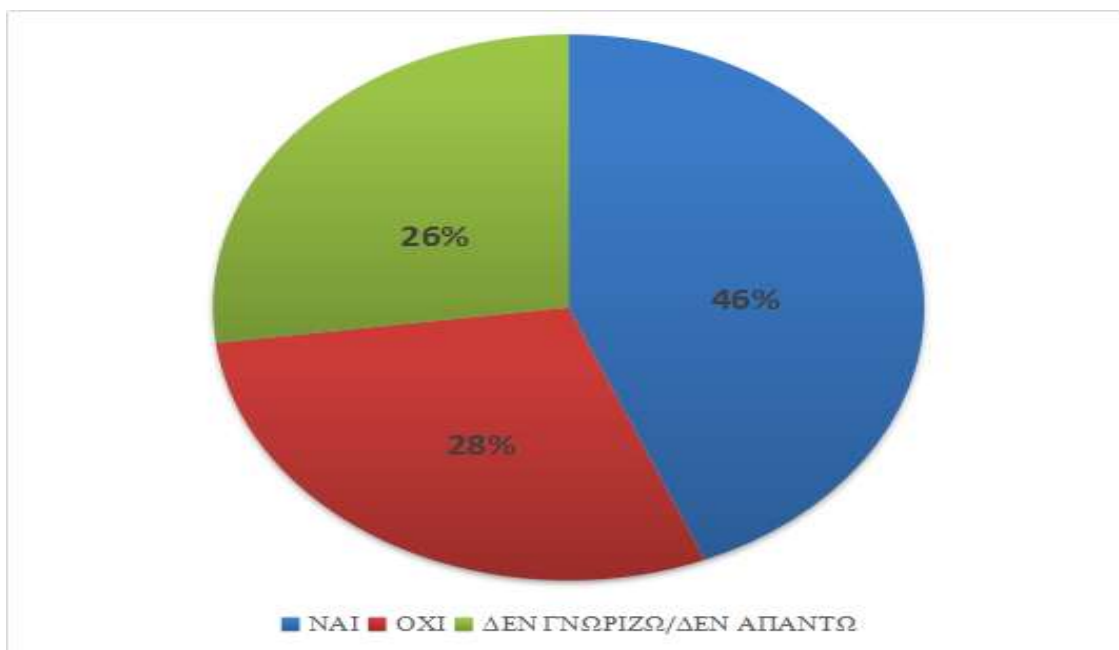
Με ποσοστό 46% απάντησε πως ξοδεύει λιγότερα χρήματα από αυτά που θα μπορούσε για την τέχνη.

Το υπόλοιπο 4% απάντησε πως δεν ξέρει που θα μπορούσε να ξοδέψει.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Θα θέλατε να συμβάλετε οικονομικά για την προώθηση του πολιτισμού με κάποιον τρόπο, όπως φίλος ενός μουσείου η οργανισμού, δημοτικά τέλη, χορηγία ή κάτι άλλο;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΝΑΙ	23	46%
ΟΧΙ	14	28%
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	13	26%

Γράφημα 3.1.17

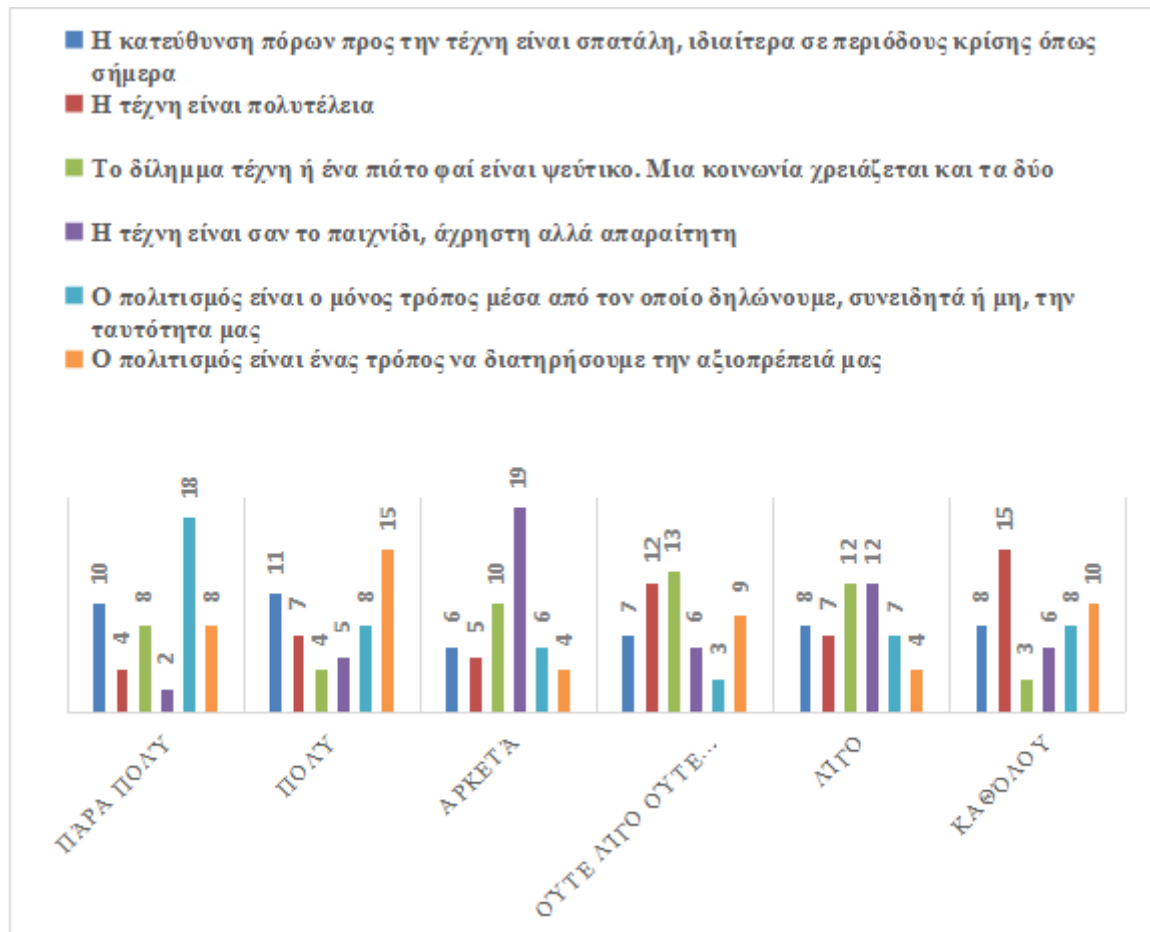
Στην ερώτηση αυτή τα ποσοστά είναι αρκετά μοιρασμένα.

23 άτομα (46%) απάντησαν πως θα ήθελαν να συμβάλουν οικονομικά με κάποιον τρόπο για την προώθηση του πολιτισμού, ενώ 14 άτομα (28%) είναι αρνητικοί

Σε υψηλό ποσοστό (26%) δόθηκε η απάντηση δεν ξέρω/δεν απαντώ από τους ερωτηθέντες.

14) Με ποιά από τις παρακάτω γνώμες συμφωνείτε περισσότερο (δώστε αρίθμηση προτεραιότητας από 1 έως 6 όπου 1=Πάρα πολύ, 2=Πολύ, 3=Αρκετά, 4=Ούτε πολύ ούτε λίγο, 5=Λίγο, 6=Καθόλου);

Γράφημα 3.1.18

Στην διαβαθμισμένη αυτή ερώτηση ένα 20% απάντησε πως συμφωνεί πάρα πολύ με την άποψη ότι σε περιόδους κρίσης η κατεύθυνση πόρων προς την τέχνη είναι σπατάλη, ενώ ένα 8% είναι αντίθετο με αυτήν την άποψη.

22% των ερωτηθέντων θεωρούν την τέχνη πολυτέλεια, ενώ 30% όχι.

Με την άποψη πως μια κοινωνία χρειάζεται και την τέχνη και το φαγητό, 30% συμφωνεί ούτε λίγο ούτε πολύ, ένα 20% συμφωνεί αρκετά, ενώ ένα 8% δεν συμφωνεί καθόλου με αυτήν την άποψη.

26% των ερωτηθέντων συμφωνούν αρκετά με την άποψη πως η τέχνη είναι σαν το παιχνίδι, άχρηστη, αλλά απαραίτητη.

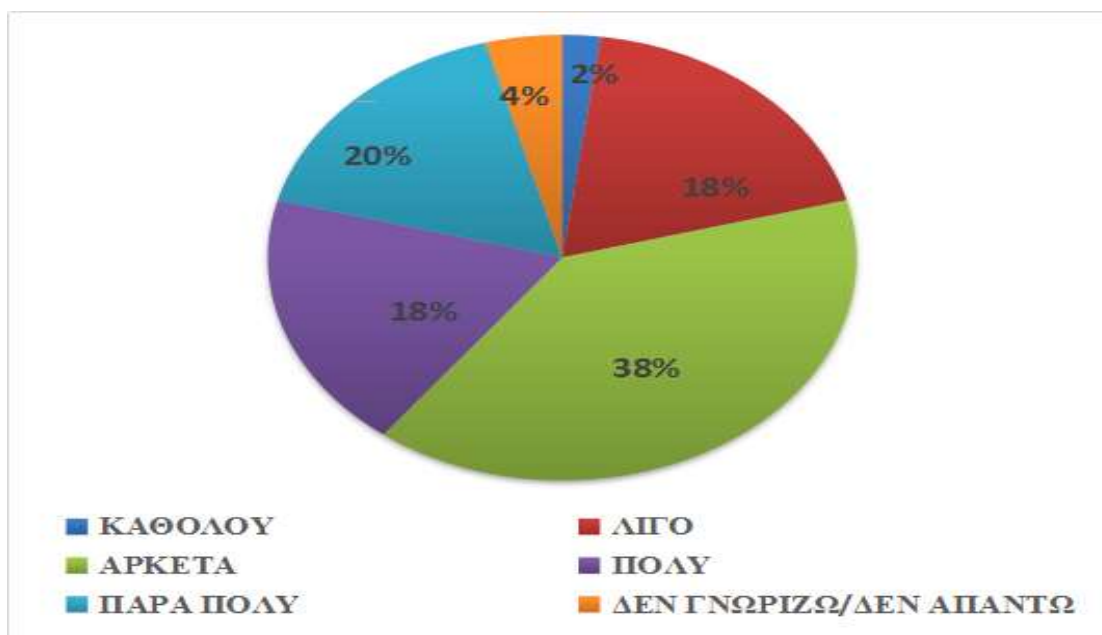
Σχετικά με το ότι ο πολιτισμός είναι ο μόνος τρόπος μέσω του οποίου δηλώνουμε συνειδητά ή μη την ταυτότητα μας, συμφωνούν πάρα πολύ 16% των ερωτηθέντων, ενώ καθόλου 8%

Τέλος με την άποψη ότι ο πολιτισμός είναι ένας τρόπος να διατηρήσουμε την αξιοπρέπεια μας συμφωνεί πολύ ένα 30% των ερωτηθέντων, ενώ ένα 20% καθόλου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Πιστεύετε ότι οι πολιτιστικές δραστηριότητες του δήμου έχουν επηρεαστεί αρνητικά λόγω της οικονομικής κρίσης;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	2%
ΛΙΓΟ	9	18%
ΑΡΚΕΤΑ	19	38%
ΠΟΛΥ	9	18%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	10	20%
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	2	4%

Γράφημα 3.1.19

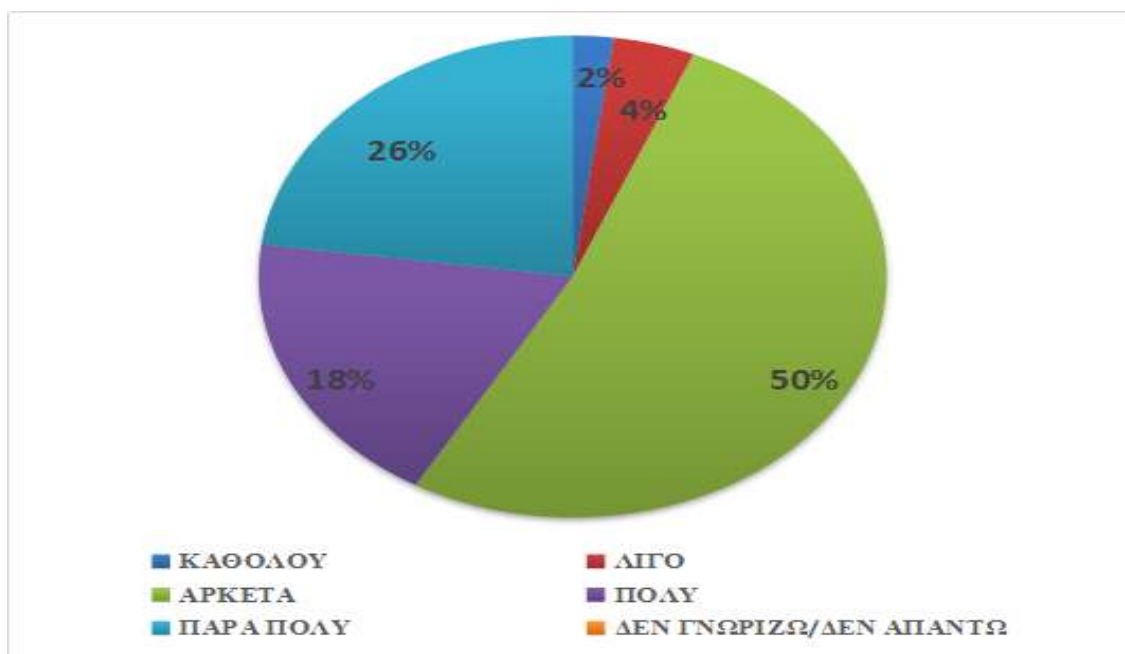

38% των ερωτηθέντων θεωρούν αρκετά ότι οι πολιτικές δραστηριότητες του δήμου τους έχουν επηρεαστεί αρνητικά από την οικονομική κρίση, ενώ 18% πιστεύουν πως έχουν επηρεαστεί λίγο/πολύ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: Η οικονομική κρίση στη χώρα μας έχει οδυνηρές συνέπειες στον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΚΑΘΟΛΟΥ	1	2%
ΛΙΓΟ	2	4%
ΑΡΚΕΤΑ	25	50%
ΠΟΛΥ	9	18%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	13	26%
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	0	0%

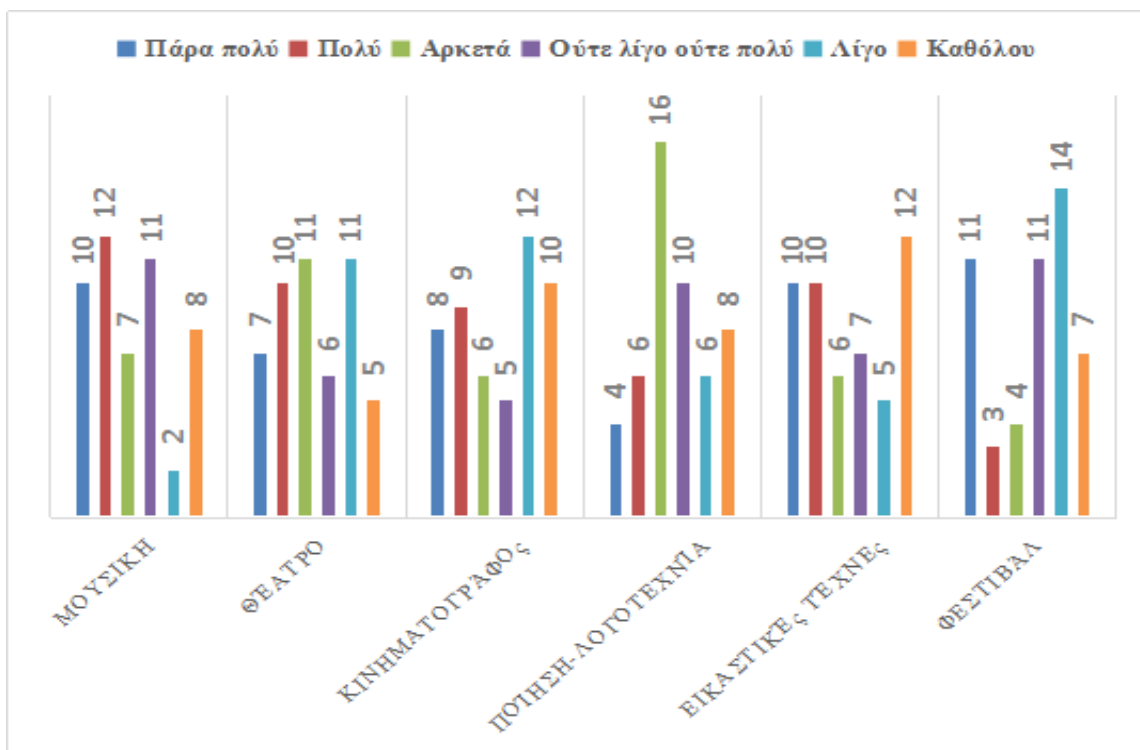
Γράφημα 3.1.20

50% των ερωτηθέντων πιστεύουν πως σε αρκετό βαθμό η οικονομική κρίση έχει οδυνηρές συνέπειες στο χώρο της τέχνης, ενώ ένα 2% πιστεύει ότι δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο.

17) Σε ποιούς τομείς του πολιτισμού είναι περισσότερο ορατά τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης (δώστε αρίθμηση προτεραιότητας από 1 έως 6 όπου 1=Πάρα πολύ, 2=Πολύ, 3=Αρκετά, 4=Ούτε πολύ ούτε λίγο, 5=Λίγο, 6=Καθόλου)

Γράφημα 3.1.21

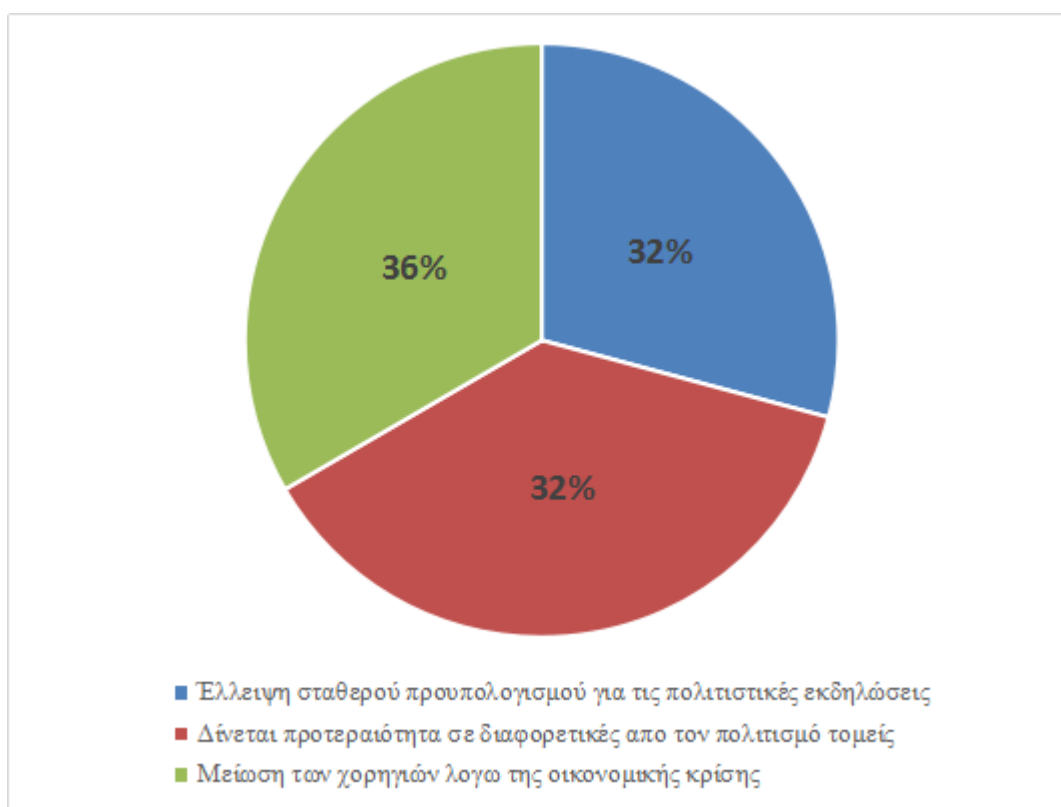
Σχετικά με το ποιοι τομείς ουσιαστικά έχουν πληγεί από την οικονομική κρίση, 24% των ερωτηθέντων θεωρούν πως η μουσική έχει επηρεαστεί πολύ, το θέατρο πάρα πού 14%, 20% θεωρούν πως ο κινηματογράφος δεν έχει επηρεαστεί καθόλου, ενώ η ποίηση και η λογοτεχνία αρκετά 30%

24% θεωρούν πως οι εικαστικές τέχνες δεν έχουν επηρεαστεί καθόλου, ενώ 28% θεωρούν πως έχει επηρεαστεί λίγο το Φεστιβάλ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: Ποιά είναι τα κύρια προβλήματα για την πολιτιστική πολιτική στο δήμο;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
Έλλειψη σταθερού προϋπολογισμού για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις	16	32%
Δίνεται προτεραιότητα σε διαφορετικές απο τον πολιτισμό τομείς	16	32%
Μείωση των χορηγιών λόγω της οικονομικής κρίσης	18	36%

Γράφημα 3.1.22

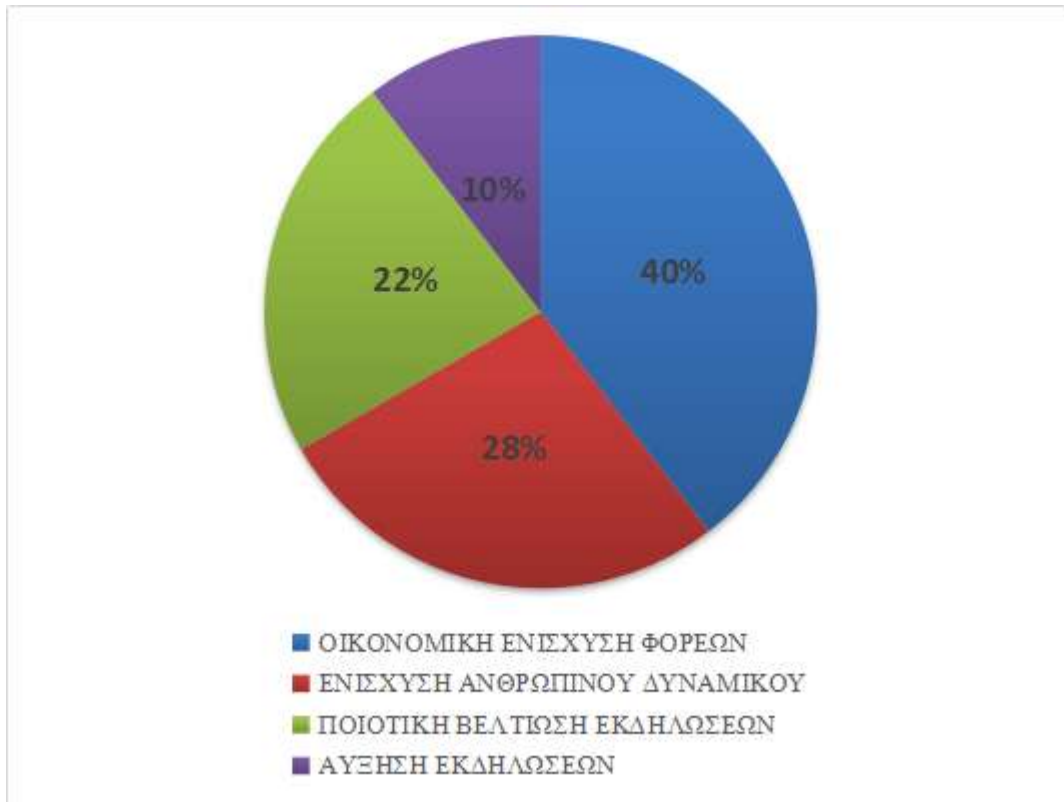
Όπως φαίνεται και στο γράφημα 36% των ερωτηθέντων θεωρούν ως πρόβλημα το ότι δίνεται προτεραιότητα σε διαφορετικούς από τον πολιτισμό τομείς.

32% θεωρούν ως πρόβλημα την έλλειψη σταθερού προϋπολογισμού για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ το υπόλοιπο 32% θεωρεί την μείωση των χορηγιών ως πρόβλημα για την πολιτιστική πολιτική στο δήμο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: Ποιούς παράγοντες κατά την γνώμη σας πρέπει να προσέξει η τοπική αυτοδιοίκηση για την βελτίωση της πολιτιστικής της δραστηριότητας;

	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ	20	40%
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	14	28%
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	11	22%
ΑΥΞΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	5	10%
ΑΛΛΟ(προσδιορίστε)	0	0%

Γράφημα 3.1.23

Την οικονομική ενίσχυση φορέων, ένα 40% των ερωτηθέντων θεωρεί ως παράγοντα που πρέπει να προσέξει η τοπική αυτοδιοίκηση.

Το 28% δίνει έμφαση στον παράγοντα της ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού.

Το 22% θεωρεί πως η τοπική αυτοδιοίκηση θα πρέπει να δώσει έμφαση στη ποιοτική βελτίωση των εκδηλώσεων, ενώ η αύξηση των εκδηλώσεων.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την έρευνα αυτήν προκύπτουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την πολιτιστική ζωή της περιοχής της Καστοριάς

Ο τομέας του πολιτισμού διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην ανθρώπινη κοινωνία από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας. Τα ήθη και τα έθιμα και οι παραδόσεις κάθε τόπου κρατάνε ζωντανή την παράδοση του και την κουλτούρα του με στόχο να τις μεταδώσουν στις νέες γενιές και να εμφυσήσουν σε αυτές την αγάπη για τον τόπο τους και τη διατήρηση με τη σειρά τους των παραδόσεων και των πολιτιστικών στοιχείων του τόπου κρατώντας ζωντανή τη φλόγα της πολιτιστική τους ταυτότητας.

Ο Δήμος της Καστοριάς στους καιρούς αυτούς της κρίσης που ζούμε κάνει φιλότιμες προσπάθειες, για να διατηρήσει ζωντανά όσα ειπώθηκαν παραπάνω, προσπαθώντας συνεχώς να υπερπηδήσει τα τεράστια εμπόδια που φέρει η οικονομική κρίση στον τομέα του πολιτισμού.

Στην έρευνα που διεξήχθη στον δήμο Καστοριάς είχε στόχο την διερεύνηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στις πολιτιστικές δραστηριότητες του. Οι κάτοικοι του δήμου υποστήριξαν συνοπτικά ότι:

- Τους ελκύουν καλλιτεχνικές εκφράσεις όπως η μουσική, που είχε και το υψηλότερο ποσοστό προτίμησης, αλλά και ο χορός και ο κινηματογράφος καθώς αποτελούν οικονομικότερους τρόπους διασκέδασης απο το θέατρο παραδείγματος χάριν.

- Παρόλο την οικονομική κρίση προσπαθούν να βγαίνουν έξω για διασκέδαση μια φορά το μήνα καθώς το απαιτεί και ο σύγχρονος τρόπος ζωής είτε να πηγαίνουν στον

κινηματογράφο που αποτελεί την πιο οικονομική λύση ψυχαγωγίας μαζί με το διάβασμα των βιβλίων.

- Συμφωνούν αρκετά με την άποψη πως ο πολιτισμός είναι ένας τρόπος για να διατηρήσουμε την αξιοπρέπεια μας και πως μέσω του πολιτισμού μας δηλώνουμε συνειδητά ή μη την ταυτότητα μας, και πως για την διατήρηση του κατ' επέκτασιν θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη και η διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας.

- θεωρούν τους εαυτούς τους αρκετά ενημερωμένους και παραδέχονται όπως είναι αναμενόμενο πως η ενημέρωση τους γίνεται σε υψηλότερο ποσοστό μέσω του διαδικτύου.

- Ιδιαίτερα θετική είναι η διάθεση τους σε ένα υψηλό ποσοστό να συμβάλλουν οικονομικά για την προώθηση του πολιτισμού του τόπου τους.

- Η μείωση των πολιτιστικών εκδηλώσεων έχει γίνει αισθητή σε όλη τη χώρα όπως και στο δήμο της Καστοριάς, που δεν κατάφεραν να μείνουν ανεπηρέαστες από την οικονομική κρίση.

- Τα κύρια προβλήματα της πολιτιστικής πολιτικής είναι η μείωση των χορηγιών λόγω της οικονομικής χρήσης, αλλά και ότι δίνεται οικονομική προτεραιότητα σε διαφορετικούς από τον πολιτισμό τομείς.

- Επίσης η οικονομική ενίσχυση των φορέων είναι ένας παράγοντας που πρέπει οπωσδήποτε να προσέξει η τοπική αυτοδιοίκηση.

4.1 Προτάσεις

Ο δήμος Καστοριάς όπως ειπώθηκε και προηγουμένως κάνει αρκετές προσπάθειες για την υλοποίηση και συνέχιση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων της, μέσω των συλλόγων και των διαφόρων τμημάτων πολιτιστικού χαρακτήρα. Όμως για την καλύτερη δυνατή απόδοση των πολιτιστικών δραστηριοτήτων θα μπορούσαμε να παραθέσουμε μερικές προτάσεις βελτίωσης στο βαθμό που μπορούν αυτές να υλοποιηθούν.

1 Είναι βέβαιο πως η οικονομική κρίση έχει περιορίσει την τοπική αυτοδιοίκηση στη κατανάλωση πόρων όχι μόνο στο πολιτιστικό τομέα αλλά και σε διάφορους άλλους τομείς του δήμου, όμως με έναν πιο προσεκτικό σχεδιασμό για την βέλτιστη κατανάλωση των

πόρων και την όσο δυνατόν ισομερή κατανομή των χρημάτων σε όλους τους τομείς του δήμου, θα φέρει στο πολιτιστικό τομέα ένα σχετικά σταθερό ποσό κάθε χρόνο.

2 Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και ανάπτυξη της πρωτοβουλίας από τους δημότες στην ενίσχυση των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων είτε μέσα από εθελοντικά προγράμματα είτε από μια οικονομική ενίσχυση σε πολιτιστικά θέματα από μέρους των πολιτών. Επίσης μεγαλύτερη αναζήτηση για ποιοτικότερες εκδηλώσεις που θα προσελκύουν περισσότερο πληθυσμό και από τις γύρω περιοχές.

3 Η προβολή των πολιτιστικών εκδηλώσεων, της αρχαιολογικής κληρονομιάς και της φυσικής ομορφιάς με την δημιουργία διάφορων φεστιβάλ αλλά και φυσικά μέσω κατάλληλων διαφημίσεων οι οποίες θα προβάλλουν όσα λαμβάνουν χώρα στην περιοχή. Το συγκεκριμένο πετυχαίνεται ευκολότερα με τη χρήση του διαδικτύου και κυρίως της πλατφόρμας του Facebook, όπου ο δήμος, αλλά και κάθε πολιτιστικός σύλλογος μπορεί να προβάλλει και να διαφημίζει το έργο του.

4 Οικονομική ενίσχυση από τους κρατικούς φορείς και οι χορηγίες να γίνονται μόνο για την επιχορήγηση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και όχι για τοπικά πανηγύρια και χορούς, εκδηλώσεις που έτσι και αλλιώς φέρνουν έσοδα στο δήμο.

5 Χώρους, χρηματοδότηση, ενημέρωση των πολιτών για όσα θα γίνονται στην πόλη-περιοχή ώστε να συμμετέχουν και να νιώθουν ενεργοί πολίτες καθώς και μείωση των διδάκτρων, όσο αυτό είναι δυνατό, στα πολιτιστικά τμήματα ώστε περισσότεροι δημότες να μπορέσουν να συμμετάσχουν σε αυτά και να μην νιώθουν αποκομμένοι απλό τον πολιτισμό.

Όπως αντιλαμβανόμαστε η διάσωση και μετάδοση των πολιτιστικών στοιχείων έχουν βαρύνουσα σημασία για την ιστορία ενός τόπου. Ο πολιτισμός ως μέσο δημιουργίας και διατήρησης της πολιτιστικής μας ταυτότητας θα πρέπει να αποτελεί το ίδιο προτεραιότητα, τόσο από την τοπική αυτοδιοίκηση, όσο και από τους ίδιους τους πολίτες κάθε περιοχής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://el.wikipedia.org/wiki/Πολιτισμός>

Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Α.,σελ 27

Verhaar & Meeter, στο Κοσκινά Αικ. & Γλύτση Ε., 2003,σελ 117

Γκαντζιάς Γ., << Ο πολιτισμός στην ψηφιο-επικοινωνιακή παγκοσμιοποίηση, πολιτιστικές δραστηριότητες, γενικό συμφέρον και νέες τεχνολογίες

Stevenson,2004 σελ.125

Γεώργιος Κουφάρης,<<Η παγκόσμια οικονομικής κρίση και οι χρηματιστηριακές αγορές>> Περιοδικό Χρήμα, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2010

Μαρξ, 1982

[https://el.wikibooks.org/wiki/Οικονομική κρίση. Αιτίες και αποτελέσματα.](https://el.wikibooks.org/wiki/Οικονομική_κρίση._Αιτίες_και_αποτελέσματα)

www.akioe.gr.

(Κλάδος Γ. , 1994 σ.53-54)

www.ypes.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΛΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

1. ΦΥΛΟ Άνδρας Γυναίκα

2. ΗΛΙΚΙΑ
18-25 26-35
36-45 46 – 55 55+

3. ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ/ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΤΥΧΙΟ ΙΕΚ (Δημόσιο/Ιδιωτικό) ΠΤΥΧΙΟ Α.Ε.Ι / Τ.Ε.Ι
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ

4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΕΓΓΑΜΟΣ/ Η ΆΓΑΜΟΣ/Η ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ/Η
ΧΗΡΟΣ/Α ΣΥΜΒΙΩΣΗ

5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ
ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΟΙΚΙΑΚΑ
ΑΓΡΟΤΗΣ ΑΝΕΡΓΟΣ

6. ΕΙΣΤΕ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΝΑΙ ΟΧΙ

7. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΣΑΣ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ;

ΚΑΘΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΑ ΠΑΝΤΑ

ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ ΔΕΝ ΞΕΡΩ/ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

ΑΛΛΟ(Προσδιορίστε).....

8. ΠΟΣΟ ΣΑΣ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ;

	Πολύ	Αρκετά	Όχι και τόσο	Καθόλου
ΜΟΥΣΙΚΗ	☐	☐	☐	☐
ΧΟΡΟΣ	☐	☐	☐	☐
ΘΕΑΤΡΟ	☐	☐	☐	☐
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	☐	☐	☐	☐
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ	☐	☐	☐	☐
ΠΟΙΗΣΗ	☐	☐	☐	☐
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	☐	☐	☐	☐
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	☐	☐	☐	☐

9. ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ ΠΕΡΙΠΟΥ

	Τουλάχιστον μια φορά το μήνα	Τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο	Τουλάχιστον μια φορά το εξάμηνο	Τουλάχιστον μια φορά το χρόνο	Σπανιότερα	Ποτέ ή Σχεδόν ποτέ
Βγαίνετε έξω για διασκέδαση	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πηγαίνετε στο θέατρο;	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Πηγαίνετε στον κινηματογράφο;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πηγαίνετε σε συναυλίες;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Παρακολουθείτε χορευτικές παραστάσεις;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Διαβάζετε βιβλία που δεν σχετίζονται με το επάγγελμα σας;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Επισκέπτεσθε πινακοθήκες(γκαλερί) ή χώρους τέχνης;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Επισκέπτεσθε μουσεία ή Αρχαιολογικούς χώρους;	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Επισκέπτεσθε μια δημόσια βιβλιοθήκη;	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. ΠΟΣΟ ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΟΣ ΘΑ ΛΕΓΑΤΕ ΟΤΙ ΕΙΣΤΕ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ;

ΠΟΛΥ ΑΡΚΕΤΑ ΌΧΙ ΚΑΙ ΤΟΣΟ ΚΑΘΟΛΟΥ

11. ΑΠΟ ΠΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΣΥΝΗΘΩΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ;

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ/ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ INTERNET

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΦΙΛΟΥΣ/ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

ΑΛΛΟ(Προσδιορίστε).....

12. ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΞΟΔΕΥΕΤΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΕΧΝΗΣ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ Ή ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΟΣΑ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΤΕ ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΣ ΥΠ' ΟΨΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΣΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ;

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΟΣΑ ΑΚΡΙΒΩΣ ΜΠΟΡΩ ΛΙΓΟΤΕΡΑ
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

13. ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ, ΟΠΩΣ ΦΙΛΟΣ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ Ή ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ, ΧΟΡΗΓΙΑ Ή ΚΑΤΙ ΆΛΛΟ;

ΝΑΙ ΟΧΙ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

**14. ΜΕ ΠΟΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΓΝΩΜΕΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;
(Δώστε αριθμηση προτεραιότητας από 1 έως 6)**

Η κατεύθυνση πόρων προς την τέχνη είναι σπατάλη, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης όπως σήμερα	
Η τέχνη είναι πολυτέλεια	
Το δίλημμα τέχνη ή ένα πιάτο φαί είναι ψεύτικο. Μια κοινωνία χρειάζεται και τα δύο	
Η τέχνη είναι σαν το παιχνίδι, άχρηστη αλλά απαραίτητη	
Ο πολιτισμός είναι ο μόνος τρόπος μέσα από τον οποίο δηλώνουμε, συνειδητά ή μη, την ταυτότητά μας	
Ο πολιτισμός είναι ένας τρόπος να διατηρήσουμε την αξιοπρέπειά μας	

15. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΠΗΡΕΑΣΤΕΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ;

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΑΡΚΕΤΑ
ΠΟΛΥ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

16. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΕΧΕΙ ΟΔΥΝΗΡΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ;

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΑΡΚΕΤΑ
ΠΟΛΥ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

**17. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΟΡΑΤΑ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ;
(Δώστε αρίθμηση προτεραιότητας από 1 έως 6)**

Μουσική	
Θέατρο	
Κινηματογράφος	
Ποίηση-Λογοτεχνία	
Εικαστικές τέχνες	
Φεστιβάλ	

18. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ;

- ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
- ΔΙΝΕΤΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΟΜΕΙΣ
- ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

19. ΠΟΙΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΕΙ Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ;

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ
- ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
- ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
- ΑΥΞΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
- ΑΛΛΟ(Προσδιορίστε).....